

Norrköping Rådhus AB 2018

- Hållbarhetsrapport fastställd av Rådhus AB:s styrelse 6 mars 2019
- Årets verksamhet i kommunala bolag

Rapportens innehåll

Det här är Norrköpings bolagskoncern	4
Några ord från VD och vice VD	6
Ekonomisk sammanställning för Norrköpings bolagskoncern	7
Koncernens ekonomi	9
Koncernens resultat- och balansräkning	10
Norrköping Rådhus AB	12
Hyresbostäder i Norrköping AB	14
Norrköping Norrevo Fastigheter AB	16
Norra Staden Fastighetsutveckling i Norrköping AB	18
Nodra AB	20
Norrköpings Hamn AB	22
Norrköping Airport AB	24
Norrköping Spårvägar AB	27
Norrköping Parkering AB	28
Upplev Norrköping AB	30
Louis De Geer Konsert & Kongress i Norrköping AB	32
Norrköping Visualisering AB	34
Norrköping Science Park AB	36
Hållbarhet	38
Goda hållbarhetsexempel under 2018	40
Hållbarhetsindikatorer	42
Uppföljning av kommunens övergripande mål 2015-2018	54
Resultatindikatorer	61

Det här är **Norrköpings bolagskoncern**

Bolagskoncernen i Norrköpings kommun utgörs av moderbolaget Norrköping Rådhus AB och tolv dotterbolag. Moderbolaget samordnar verksamheten i de kommunala bolagen, som omfattar områdena fastigheter, infrastruktur, och upplevelser/event.

De kommunala bolagens uppdrag är att se till att verksamheterna bedrivs enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat om samt i enlighet med de föreskrifter som gäller inom verksamheterna. Bolagen har även skyldighet att tillse att den interna kontrollen är tillräcklig.

Intern styrning och kontroll

Sedan 2015 finns en av fullmäktige beslutad riktlinje för intern styrning och kontroll, vilken gäller för samtliga bolag och styrelser inom Norrköpings kommunala bolagskoncern. Riktlinjen beskriver lägstanivå och syftar till att säkerställa att verksamheterna är ändamålsenliga och kostnadseffektiva, att den ekonomiska rapporteringen är tillförlitlig, att lagar och regler efterlevs samt att koncernens tillgångar är säkra. Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen uppsiktsplikt över all verksamhet som sker i den kommunala organisationen. Dotterbolagen ska varje år fastställa och överlämna en internkontrollplan till moderbolaget.

Hållbarhetsrapport

Från och med räkenskapsåret 2017 ska större företag upprätta en hållbarhetsrapport. Detta enligt ett riksdagsbeslut, som bygger på ett EU-direktiv om att information om hur företag arbetar med hållbarhet ska vara öppen och jämförbar. Förra året valde Norrköping Rådhus AB att upprätta hållbarhetsrapporten som avskild rapport. I år görs tvärtom, med hållbarhetsrapporten integrerad i årsrapporten. Hållbarhetsrapporten beskriver dotterbolagens arbete med

hållbarhet under året som gått. Miljö, sociala förhållanden, mänskliga rättigheter och anti-korruption är områden som ingår i rapporten. Utifrån dessa områden har särskilda indikatorer tagits fram och följs upp.

Fastigheter

För att möta den stigande efterfrågan på bostäder byggs det på flera platser i Norrköping. Hyresbostäder AB har för närvarande 1 200 bostäder i produktion och fortsätter att skapa möjligheter att bygga fler både i staden och övriga tätorter. Under 2018 har en klimatanpassningsstudie av samtliga hus och bostadsområden genomförts. Arbetet fortsätter med att möta framtidens krav på klimatsäkring liksom digitalisering och hållbarhetsfrågor. Medarbetare inom Norrevo Fastigheter AB har under året deltagit i utbildning och workshop gällande bolagets hållbarhetsarbete. Norrevo har även påbörjat ett arbete med att koppla bolagets långsiktiga mål till de globala hållbarhetsmålen. I samband med en nybyggnation i Vrinneviområdet utökade Norrevo med ytterligare en solcellsanläggning.

Intresset för att investera i den nya stadsdelen Norra Staden är fortsatt stort. Bolaget Norra Staden Fastighetsutveckling AB:s prioritet har under året varit att förvärva fastigheter i Butängen och tillsammans med Hyresbostäder och Norrköpings kommun äger bolaget nu sammanlagt cirka 70 procent av marken i området. Under året har bolaget haft tät kontakt med hyresgäster om framtida utvecklingsplaner, hyreskontrakt och hyresgästanpassningar.

Infrastruktur

Under året har Norrköpings Vatten och Avfall (Nova) bytt namn till Nodra AB. I det nya namnet får alla bolagets affärsområden plats. Förutom att vara Norrköpings kommuns huvudman för avfallshantering, vatten och avlopp samt bredband har bolaget under 2018 arbetat med servicetraineer. Under ledning av handledare arbetar servicetraineer inom bolaget samtidigt som de studerar svenska och andra ämnen. Målet är att ge människor större möjligheter att komma in på arbetsmarknaden och arbetssättet kommer att fortsätta utvecklas inom Nodra.

Norrköpings Hamn AB har under året arbetat mycket med hållbarhet, såväl ekonomiskt, socialt som miljömässigt. Bolaget arbetar med "People, Planet, Profit" för att kombinera miljömässigt och socialt ansvarstagande med långsiktig utveckling och lönsamhet. Bygget av Kardonbanan har påbörjats under året och kommer att stå klar 2021. Genom ett hamnutvecklingsprojekt, till följd av kommunens omvandling av Inre hamnen, skapas ny kapacitet för framtida kunder, gods och fartyg.

Den reguljära trafiken från Norrköping Airport till München har utvecklats vidare och passagerarantalet har ökat med 21 procent jämfört med 2017. Flyglinjen upphörde i början av 2019 efter att BMI Regional meddelat att bolaget gått i konkurs. På chartersidan har Turkiet kommit tillbaka som resmål under 2018, och totalt ökade antalet charterpassagerare med 10 000 resenärer till sammanlagt cirka 95 000 personer.

Framtidens resor, ett samarbete mellan Norrköpings kommun, Region Östergötland och Östgötatrafiken, har avlämnat rapport med förslag för ett samlat nätverk för gång-, cykel- och kollektivtrafik till och från nya resecentrum. Spårvägarna lyfts fram som ett styrkeområde och ett trafikslag att fortsätta satsa på. De av Norrköping Spårvägar AB uthyrda spårvagnarna

till Stockholm kommer under kommande år att successivt tas tillbaka för att ersätta äldre vagnar i Norrköping. 2018 var det första hela verksamhetsåret för Norrköping Parkering AB, som har god uthyrning. Bolaget bedriver ingen egen parkeringsverksamhet utan hyr ut anläggningarna till tekniska kontoret, som från och med årsskiftet 2018/2019 ingår i samhällsbyggnadskontoret, i Norrköpings kommun. Parkeringsanläggningarna förvaltas av Norrevo AB.

Upplevelser och event

Norrköping Light Festival genomfördes för fjärde året i rad med stort stöd av olika partners. Arrangören FKP Scorpio meddelade att man inte har för avsikt att arrangera Bråvalfestivalen mer. Under sommaren anordnades utställningen Marvel Avengers S.T.A.T.I.O.N, som dessvärre inte inbringade de besöksiffror som bolaget Upplev Norrköping räknat med. I oktober stängde Turistbyrån i Värmekyrkan, och besöksservicen flyttade till kommunens kontaktcenter. Biljettförsäljningen flyttade till Louis De Geer Konsert & Kongress, för att möta efterfrågan från den målgrupp som alltjämt vill köpa biljetter av en fysisk person istället för digitalt. Under 2018 har domen på Visualiseringscenter C uppdaterats med laserprojektorer. Centret tar emot 10 000 elever varje år, varav ungefär hälften från Norrköping. Fokus har under året legat på programmering och tekniska system.

Efter några år av hög personalomsättning har Norrköping Science Park 2018 byggt en ny organisation med positiv utveckling för verksamheten som följd. Alla insatser kopplas till de globala målen och Agenda 2030 för att skapa hållbara affärsmodeller ut ett ekonomiskt, ekologiskt och etiskt perspektiv.

Norrköping Rådhus AB

■ FASTIGHETER ■ INFRASTRUKTUR ■ UPPLIVNING/EVENT ■ INTRESSEBOLAG

Hyresbostäder i Norrköping AB

Studentbo i Norrköping AB
Hyresbostädershus 1 i Norrköping AB
Boteknik i Norrköping AB
Strömvillan AB
Enspännaren i Norrköping AB
Gamlebro AB (50%)
Norra Lyckorna 2015 A
AKM18 AB
Indgat 1 AB
Bilbo i Norrköping AB
Sexspännaren i Norrköping AB

Norra Stadens Fastighetsutveckling i Norrköping AB

Fastighets AB Herstadberg
Näringslivsfastigheter i Norrköping AB
Blåmart Fastighetsutveckling AB (50%)

Norrköping Norrevo Fastigheter AB

Nodra AB

Norrköpings hamn AB

Norrköping Container Freight Station AB

Norrköping Airport AB

Norrköping Spårvägar AB

Norrköping Parkering AB

Upplev Norrköping AB

Louis De Geer Konsert & Kongress i Norrköping AB

Norrköping Visualisering AB

Norrköping Science Park AB

AB Norrköpings Idrottspark (1 aktie)

Parken Event och Arena AB (1 aktie)

Några ord från VD och vice VD i Norrköping Rådhus AB

Det fortsätter att gå bra för Norrköping. Många branscher inom näringslivet expanderar. Fler företag lockas hit och efterfrågan på arbetskraft är alltså hög. Nya människor upptäcker vår vackra, inspirerande stad och väljer att slå sig ner här. Denna positiva trend har bidragit till att vi under de senaste åren haft ett ökande befolkningsnetto med drygt tusen personer per år. Våra prognoser tyder på att tillväxttalen kommer fortsätta vara starka även under den kommande femårsperioden.

De goda tiderna märks tydligt även i våra kommunala bolags respektive verksamheter. Efterfrågan på bostäder är alltså stark, vilket återspeglas i bland annat Hyresbostädernas höga nyproduktionstakt och fina ekonomiska resultat. Norrköpings position som ett av landets logistiknav förstärks, vilket märks inte minst i Norrköpings Hamns stadiga utveckling mot att bli en av de största Östersjöhamnarna i landet.

2018 har varit ett intensivt år i kommunen. Bygget av Ostlänken har kommit ur startblocken på allvar, genom det påbörjade bygget av Kardonbanan. Sanering och arkeologiska utgrävningar i Inre hamnen är avklarade, så att de första spadtagen i detta stora och helt unika stadsutvecklingsprojekt kan ske. Vi har genom vårt bolag Norra Staden Fastighetsutveckling i Norrköping AB skaffat oss egen rådighet över stora markområden runt resecentrum, vilket är en förutsättning för att kunna fortsätta planera de nya innerstadskvarter som kommer växa fram där.

Vår vision, som sträcker sig till 2035, innehåller bland annat mål om att Norrköping ska ha 175 000 invånare. Vi kan konstatera att detta mål är helt realistiskt och att våra bolag är väl förberedda för att möta kraven. Därför går vi in i 2019 med stark tillförsikt.

Martin Andrae, VD

Göran Lindgren, vice VD

Ekonomisk sammanställning för Norrköpings bolagskoncern

Ekonomisk sammanställning	Omsättning		Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		Koncernbidrag/utdelning ¹		Bruttoinvesteringar	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
mnkr								
Hysesbostäder i Norrköping AB	840	860	284 ²	82	-117	-35	511	372
Norrköping Norrevo Fastigheter AB	448	428	-13	6	16	21	156	38
Norra Staden Fastighetsutveckling i Norrköping AB	40	42	-3	5	-10	-10	36	133
Nodra AB	418	400	14	19	-7	-5	233	279
Norrköpings Hamn AB	245	257	18	35	-23	-27	24	40
Norrköping Airport AB	54	53	-26	-20	26	13	8	8
Norrköping Spårvägar AB	70	67	28	22	-28		3	25
Norrköping Parkering AB	10	1	2	-2	0	2	4	94
Upplev Norrköping AB	33	27	-17	-3	17	6	0	0
Louis de Geer Konsert & Kongress i Norrköping AB	45	48	-2	3	0	-3	1	2
Norrköping Visualisering AB	28	26	0	0	0	0	0	0
Norrköping Science Park AB	9	11	0	2	0	-2	0	0
Summa dotterbolagen	2 240	2 219	285	149	-126	-40	976	991
Norrköping Rådhus AB	41	43	66	22	126	76	8	34
Avskrivning övervärden			-20	-21				
Koncernelimineringar	60	-170	-118	-70				
Koncernen	2 341	2 093	213	80	0	36	984	1 025

¹ Minus (-) avser lämnat koncernbidrag/utdelning från dotterbolag till Norrköping Rådhus AB. Plus (+) avser erhållet koncernbidrag från Norrköping Rådhus AB.

² Jämförelsestörande post 235 mnkr avseende försäljning fastigheter.

Koncernens ekonomi

För tionde året i rad visar Norrköpings kommuns bolagskoncern ett positivt resultat. Koncernens ekonomiska ställning har stärkts under året.

Tillgångarna har, jämfört med föregående år, ökat med 5 procent. Bruttoinvesteringar ligger kvar på en hög nivå eftersom Norrköpings kommun är inne i ett expansivt skede med kraftig tillväxt.

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt

Koncernens samlade resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 213 mnkr 2018 vilket kan jämföras med ett resultat på 80 mnkr föregående år.

Soliditet

Soliditeten beskriver hur stor andel av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Bolagskoncernens soliditet

uppgick till 15 procent 2018 (14 procent 2017). En långsiktig stabil soliditet ger koncernen en god betalningsförmåga på lång sikt och därmed en god finansiell handlingsberedskap för framtiden.

Bruttoinvesteringar

Bolagskoncernens investeringar 2018 uppgick till 984 mnkr, en minskning med 41 mnkr jämfört med föregående år. Dotterbolagen som investerat mest under året är Hyresbostäder i Norrköping AB, Nodra AB och Norrköping Norrevo Fastigheter AB. Hyresbostäder i Norrköping AB har investerat mycket i nyproduktion och Norrköping Norrevo Fastigheter ABs största investering är i en ny friidrottsarena.

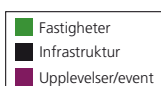
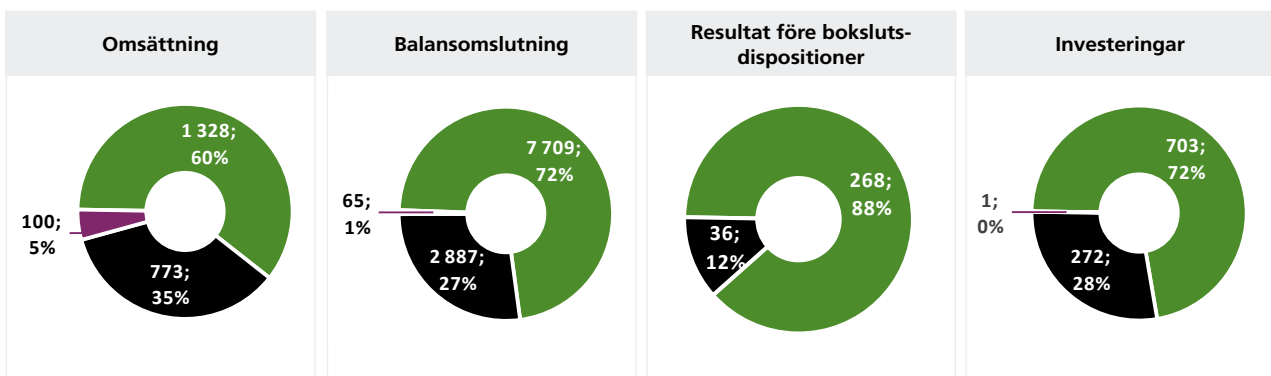
Nyckeltal koncernen, mkr

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	Förändring jämfört med föregående år
Omsättning, mnkr	2 341	2 092	1 870	1 642	1 631	1 975	↑ 12%
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr	213**	80	54	67*	115	39*	↑ 166%
Balansomslutning, mnkr	11 857	11 296	10 599	9 933	8 814	8 575	↑ 5%
Justerat eget kapital, mnkr	1 774	1 540	1 474	1 532	1 194	978	↑ 15%
Soliditet, procent	15	14	14	15	14	11	↑
Bruttoinvesteringar, mnkr	984	1 025	857	1 043	464	407	↓ -4%
Antal tillsvidareanställda	608	594	562	594	601	560	↑ 8%

* Justerat för jämförelsestörande poster.

** Jämförelsestörande post 235 mnkr avser reavinst fastighetsförsäljning.

Nyckeltal fördelat per verksamhetsområde hos dotterbolagen 2018, mnkr

Koncernens resultat- och balansräkning

Norrköping Rådhus AB, med säte i Norrköping, är moderföretag i en koncern, vilken bildades 2007, genom att moderbolaget köpte samtliga aktier av Norrköpings kommun i de majoritetsägda kommunala bolagen. Koncernen består förutom moderbolaget av 12 dotterbolag, varav två är egna koncerner. Syfte och motiv för koncernbildningen är att samordna och tydliggöra ägaransvaret, effektivisera styrning och kontroll, möjliggöra resultatutjämnning mellan bolag, samt skapa ett gemensamt forum för ägarfrågor. Härigenom uppnås ett mer effektivt resursutnyttjande.

Bolagen bedriver kommunal verksamhet genom att leverera service och tjänster åt kommunens invånare. I erbjudandet ingår alltifrån bostäder, lokaler, vattenförsörjning, hamnanläggningar och spårvagns- och flygplatsverksamhet till kulturutbud.

Nedan redovisas koncernens och moderbolagets resultaträkning och balansräkning. För förvaltningsberättelse, kassaflödesanalys och tilläggsupplysningar hänvisas till ”Årsredovisning och koncernredovisning för Norrköping Rådhus AB” för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31.

RESULTATRÄKNING

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Rörelsens intäkter				
Nettoomsättning	1 997 271	1 926 840	2 800	2 800
Förändring av pågående nyanläggningar				
Aktiverat arbete för egen räkning	14 967	10 625		
Övriga rörelseintäkter	328 939	154 668	38 375	40 500
Summa rörelsens intäkter	2 341 177	2 092 133	41 175	43 300
Rörelsens kostnader				
Råvaror och förnödenheter	-25 400	-23 560		
Övriga externa kostnader	-1 226 746	-1 162 487	-60 373	-61 213
Personalkostnader	-441 411	-410 838		
Av- och nedskrivningar	-313 757	-277 289		
Övriga rörelsekostnader		-1 979		
Summa rörelsens kostnader	-2 007 314	-1 876 153	-60 373	-61 213
Rörelseresultat	333 863	215 980	-19 198	-17 913
Resultat från andelar i koncernföretag			102 112	58 701
Resultat från andelar i intresseföretag	-2 001	-3 057		
Ränteintäkter från Norrköpings kommun	45	73		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	16 806	17 277		
Räntekostnader och liknande resultatposter	-358	-269		
Räntekostnader till Norrköpings kommun	-134 971	-149 630	-16 700	-18 900
Resultat efter finansiella poster	213 384	80 374	66 214	21 888
Bokslutsdispositioner			24 165	17 488
Skatt på årets resultat	32 352	-16 018		
Minoritetsintressen	-89	-309		
Årets resultat	245 647	64 047	90 379	39 376

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar		887		
Materiella anläggningstillgångar				
Byggnader och mark	123 359	119 485		
Förvaltningsfastigheter	7 981 167	7 926 611		
Maskiner och andra tekniska anläggningar	1 651 613	1 515 176		
Inventarier	137 283	139 433		
Pågående nyanläggningar	859 380	547 299		
Summa materiella anläggningstillgångar	10 752 802	10 248 004		
Finansiella anläggningstillgångar				
Andelar i koncernföretag			1 865 465	1 857 182
Andelar i intresseföretag	8 020	7 520		
Fordringar hos intresseföretag	247 854	125 747		
Andra långfristiga värdepappersinnehav	9 557	9 492		
Finansiella fordringar Norrköpings kommun	371 821	395 222		
Uppskjuten skattefordran	2 834	3 512		
Andra långfristiga fordringar	4 739	5 779		
Summa finansiella anläggningstillgångar	644 825	547 272	1 865 465	1 857 182
Summa anläggningstillgångar	11 397 627	10 796 163	1 865 465	1 857 182
Omsättningstillgångar				
Varulager och pågående arbete för annans räkning	4 691	4 371		
Kundfordringar	92 469	116 854		
Fordringar hos Norrköpings kommun	264 131	281 529	180 083	196 004
Fordringar hos koncernföretag			187 365	47 194
Övriga fordringar	48 013	26 394		
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	50 130	64 328		
Kassa och bank	409	5 529		
Summa omsättningstillgångar	459 843	499 005	367 448	243 198
SUMMA TILLGÅNGAR	11 857 470	11 295 168	2 232 913	2 100 380
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital, koncern				
Aktiekapital	100 100	100 100		
Övrigt tillskjutet kapital	230 049	230 049		
Annat eget kapital inklusive årets resultat	1 441 412	1 208 298		
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare	1 771 561	1 538 447		
Minoritetsintresse	1 969	1 880		
Summa eget kapital, koncern	1 773 530	1 540 327		
Eget kapital, moderföretaget				
Bundet eget kapital				
Aktiekapital			100 100	100 100
Reservfond			50	50
Summa bundet eget kapital			100 150	100 150
Fritt eget kapital				
Balanserat resultat			337 244	317 868
Erhållna aktieägartillskott			120 000	120 000
Årets resultat			90 379	39 376
Summa fritt eget kapital			547 623	477 244
Summa eget kapital, moderbolag			647 773	577 394
Avsättningar				
Pensioner	21 020	19 345		
Uppskjuten skatteskuld	404 449	437 607		
Övriga avsättningar	14 417	13 033		
Summa avsättningar	439 886	469 985		
Långfristiga skulder				
Skulder till Norrköpings kommun	8 529 539	8 167 928	1 499 072	1 499 072
Övriga skulder	359 120	341 376		
Summa långfristiga skulder	8 888 659	8 509 304	1 499 072	1 499 072
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	252 725	191 989		
Skulder till Norrköpings kommun	55 356	128 995	16 700	18 900
Skulder till koncernföretag			69 368	5 014
Övriga skulder	46 145	68 215		
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	401 169	386 353		
Summa kortfristiga skulder	755 395	775 552	86 068	23 914
Summa avsättningar och skulder	10 083 940	9 754 841	1 585 140	1 522 986
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	11 857 470	11 295 168	2 232 913	2 100 380

Norrköping Rådhus AB

Norrköping Rådhus AB är moderbolag (nedan kallat "Moderbolaget") i Norrköpings kommuns bolagskoncern, som omfattar tolv dotterbolag. Norrköping Rådhus AB fungerar som kommunstyrelsens förlängda arm till dotterbolagen och rådgör med dessa om vilka frågor som ska lyftas till fullmäktige för ställningstagande respektive godkännande.

Norrköping Rådhus AB ska följa den bolagsordning och ägardirektiven som kommunfullmäktige och bolagsstämman fastställt, samt den vision, de riktlinjer och andra styrdokument som fullmäktige och kommunstyrelsen utfärdat, i den mån de är tillämpliga på bolaget. Moderbolaget ska se till att dotterbolagen på motsvarande sätt efterlever nämnda dokument.

Styrning av koncernens bolag

Norrköping Rådhus AB är helägt av Norrköpings kommun och ansvarar för att leda, styra och samordna dotterbolagens verksamhet utifrån kommunfullmäktiges antagna styrdokument som exempelvis Vision 2035, övergripande mål, preciseringar, planer och riktlinjer. Rådhus AB har regelbundna dialogmöten med dotterbolagen där man gemensamt arbetar för att uppnå kommunens visioner, mål och värderingar.

Dotterbolagen styr sin verksamhet genom affärsplaner och andra styrande dokument inom ramarna för sina bolagsordningar och ägardirektiv. Det sker årliga uppföljningar av ägardirektiv och bolagsstyrningsrapporter samt en kontinuerlig uppföljning av mål genom exempelvis utvärderingar, resultatrapporter, kund- och medarbetarenkäter. Koncernen består av tolv helägda dotterbolag, varav två har egna underkoncerner. Inom ramen för ägardirektiven och bolagsstyrningen görs

regelbundna riskanalyser vilka tar upp de väsentligaste riskerna för bolagen. För att minimera dessa risker har särskilda handlingsplaner tagits fram. Tre av bolagen i bolagskoncernen är tillståndspliktiga enligt Miljöbalken och redovisar dessutom årligen utsläppsstatistik till länsstyrelsen. Dessa är Nodra AB, Norrköpings Hamn AB och Norrköping Airport AB.

I februari förs bokslutsdialog mellan Moderbolaget och dotterbolagen. Med viss frekvens under året förekommer också möten med koncernledningen och respektive bolags vd. Utöver dessa träffar kommunstyrelsens ordförande bolagens ordförande och diskuterar gemensamma frågor för koncernen. Bolagen ska lämna bolagsstyrningsrapporter för sina respektive verksamheter. Dessa rapporter ska innehålla uppgifter för kommunstyrelsens uppsiktsplikt över bolagen samt redovisning av bolagens internkontroll. Under 2018 har ägardialogen fortsatt att utvecklas i syfte att förenkla och förtydliga verksamhetsanalys, budgetarbete och styrning.

Finansiella mål

Norrköping Rådhus AB ska optimera koncernens finansiella och skattemässiga situation och sträva efter en balanserad ekonomisk utveckling på såväl kort som lång sikt med utgångspunkt från bolagets uppdrag, investeringsbehov och ekonomiska risker.

Nyckeltal moderbolaget	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr	66	22	18	175	0	11
Balansomslutning, mnkr	2 233	2 100	2 099	2 102	1 796	1 773
Justerat eget kapital, mnkr	648	577	558	555	260	236
Soliditet, procent	29	27	27	26	15	13
Bruttoinvesteringar, mnkr	8	34	15	185	14	60

Hyresbostäder i Norrköping AB

Hyresbostäder är Norrköpings största bostadsföretag med drygt 9 500 lägenheter, varav 800 är studentbostäder och cirka 600 lokaler. Norrköping växer och Hyresbostäder är med och skapar fler bostäder. Men det handlar inte bara om att bygga nya bostäder, det handlar också om att vara med och bygga samhället.

Hyresbostäder är ett allmännyttigt bolag och i uppdraget ingår ett samhällsansvar, samtidigt som verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Samhällsansvaret innebär att bolaget ska bidra till en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling. Detta har genomsyrat verksamheten under 2018. Hyresbostäder har kunnat erbjuda Norrköpings bredaste urval av bostäder och livsmiljöer, så att hyresgästerna kan skraddarsy sitt boende och skapa ett hem där de trivs och känner sig trygga.

En hållbar samhällsbyggare

Det byggs på många platser i staden för att möta den stigande efterfrågan. Hyresbostäders intressegrupp har cirka 40 000 medlemmar varav 9 000 personer aktivt söker bostad. Sakta men säkert har bostadsbyggandet börjat möta efterfrågan, men det kommer ta lång tid att nå balans. Bolaget har för närvarande drygt 1 200 bostäder i produktion i olika skeden, och fortsätter skapa fler möjligheter att bygga bostäder både i staden och övriga tätorter.

I december 2018 beslutades till exempel om projektstart av 30 bostäder i Skärblacka, ett beslut som blivit mycket väl mottaget. Det räcker inte med att "bara" bygga bostäder.

I det allmännyttiga uppdraget ligger också att tillgodose bostadsbehovet för grupper med särskilda behov eller som av olika skäl har en svag ställning på bostadsmarknaden, och att tillhandahålla ett varierat bostadsutbud av god kvalitet som kan attrahera olika hyresgäster. Det är ett viktigt bidrag till social hållbarhet och integration, och det gör allmännyttan unik i världen och Hyresbostäder till en stark samhällsaktör i Norrköping. Exempel på det är det nya trygghetsboendet Idyllen i Kneippen, omdaning av kvarteret Granen i centrala Norrköping till 65+-bostäder, och "Unga hem" – små lägenheter för personer mellan 18-24 år som har svårt att komma in på bostadsmarknaden.

Nöjda hyresgäster och Norrköpingsbor

Även 2018 blev ett år där bolaget fick gott betyg av sina hyresgäster. Hyresbostäder har arbetat vidare med skötsel, trygghetskapande åtgärder och att utveckla enskilda stadsdelar. Den årliga enkäten bekräftar att bolaget är på rätt väg och att 9 av 10 hyresgäster är nöjda med Hyresbostäders service. I en mätning av hur Norrköpingsborna i allmänhet uppfattar bostadsaktörerna får Hyresbostäder det högsta betyget och är det bostadsföretag som bäst lever upp till förväntningarna.

Nyckeltal *	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Omsättning, mnkr	840	860	829	801	791	814
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr	284**	82	59	289***	112	481*
Balansomslutning, mnkr	6 308	5 909	5 564	5 260	4 511	4 332
Justerat eget kapital, mnkr	1 505	1 250	1 204	1 186	1 188	1 067
Marknadsjusterad soliditet, procent	53	52	49	48	52	48
Soliditet, procent	24	21	22	23	26	25
Bruttoinvesteringar, mnkr	511	372	394	636	256	191
Antal tillsvidareanställda	190	179	175	164	155	160
Verksamhetstal						
Hysesintäkter, mnkr	809	828	802	777	761	788
Uthyrningsgrad i %	99	99	99	99	99	99
Vakanser, antal	169	100	80	69	66	68

* Redovisningen avser koncernen.
 ** Jämförelsestörande post 2018; fastighetsförsäljning reavinst +235 mnkr.
 *** Jämförelsestörande post 2015; återförd nedskrivning fastighet +211 mnkr.

Framtidsfrågor på agendan

Under 2018 har en omfattande klimatanpassningsstudie av samtliga hus och bostadsområden genomförts. Hyresbostäder ska kunna möta plötsliga skyfall och säkerställa att livsmiljön tål både regn och värmeböljor. Arbetet fortsätter med att möta framtidens krav på klimatsäkring, digitalisering, hållbarhetsfrågor och genom att vara Norrköpings mest attraktiva bostadsföretag bidrar bolaget till kommunens vision 2035.

Hållbarhet

Att bo i ett flerfamiljshus betraktas som ett hållbart sätt att bo, det anses vara mer resurseffektivt än att varje familj har ett eget hus. På så vis har hyresrätten en positiv miljöpåverkan redan från start. Fastigheter har dock också en miljöpåverkan kopplat till produktionsledet, i form av byggprocess, byggmaterial och transporter. Genom åren har denna påverkan varierat kraftigt, från storskaligt byggande under 50-, 60- och 70-talet till dagens fokus på hus med miljöbyggnad silvercertifiering som målsättning.

Flera aktiva initiativ

Hyresbostäder har en påverkan på miljön genom det sätt som hyresgästerna bor, lever och verkar i fastigheterna. Det handlar om alltifrån användning av vatten, värme och el till transporter och förbrukning av varor.

Det pågår ett flertal initiativ inom hållbarhetsområdet, bland annat erbjuds introduktionsvärdar till nya hyresgäster som behöver lite extra hjälp med att bo i lägenhet, den så kallade Hemkunskapen. Portalen är ett annat exempel där det handlar om att få människor i egen försörjning. Portalen bedrivs i ett partnerskap med fem andra lokala aktörer och finns på i Hageby och Ringdansen.

Hyresbostäder ingår i ett samarbete med Eurhonet (European Housing Network), som består av knappt 50 allmännyttiga bostadsföretag i Sverige, England, Frankrike, Italien och Tyskland. I det samarbetet sker erfarenhetsutbyte inom ramen för CSR (Corporate Social Responsibility). Hyresbostäder har dessutom inlett en väsentlighetsanalys kopplat till FN:s globala hållbarhetsmål.

Gunnar Boquist, VD

Hyresbostäder har i alla år sedan starten 1946, tagit vårt uppdrag på allvar. Sedan dess har vi jobbat för ett Norrköping att trivas i och känna stolthet över. Det kommer vi alltid att göra. Vi har varit med och byggt upp den här staden, hus för hus, gata för gata, område för område. Vi byggde bort trångboddhet och gav fler Norrköpingsbor tillgång till moderniteter som rinnande vatten och centralvärme. Vi har drivit på utveckling och engagerat oss i sådant som gör den här staden trevligare att bo i.

En hållbar stad och en hållbar bostad är vårt gemensamma ansvar. Tillsammans och var för sig kan vi göra olika val mot en mer hållbar framtid. Nästan dagligen uppmärksammas vi på olika sätt om klimatet. Vi tar detta på allvar. Hållbarhet är förstas ord för oss. Det är att bygga om och bygga nytt på

ett sådant sätt att vi kan leva så hållbart som möjligt; källsortering, energi- och vattensparande, att kunna färdas kollektivt, låna av varandra istället för att äga, att göra det möjligt att ladda sin bil eller cykel.

Hållbara materialval är också smart och bidrar även till ekonomisk hållbarhet då det håller över tid. Hållbarhet är också att skapa livsmiljöer där vi känner oss hemma, trygga och där vi kan träffas på lika villkor. Det kallas för social hållbarhet. I dag har vi nya utmaningar jämfört med 1946 men med samma mål i grunden: att tillsammans skapa ett Norrköping vi alla längtar hem till. Vi beskriver det som vårt kontrakt med Norrköpingsborna. Något som vi känner oss bundna till och vi vill fortsätta bidra till att Norrköping blir en bra stad att bo, leva och verka i.

Norrköping Norrevo Fastigheter AB

Norrevo Fastigheter äger, förvaltar och hyr in ändamålsenliga lokaler till de kommunala verksamheterna. I det uppdraget ingår renovering och ombyggnad av lokaler och även byggandet av nya lokaler när sådana behov uppstår. I Norrevo's fastigheter går barnen i skolan, tas gamla och sjuka om hand och människor upplever sport och kultur på nära håll. Fastigheterna rymmer även arbetsplatser till en stor del av kommunens cirka 11 000 medarbetare.

Norrköping växer och utvecklas. Runt om i staden byggs det och tillväxten gör att efterfrågan på offentliga lokaler ökar, en efterfrågan som Norrevo behöver möta för att Norrköping ska förbli en attraktiv kommun att leva, bo och verka inom.

Därför arbetar bolaget i nära samverkan med kommun-koncernen och näringslivet.

Omfattande hållbarhetsarbete

Norrevo's vision och drivkraft är att skapa förutsättningar för hållbara, trygga och pedagogiska miljöer. Samtidigt som byggnader ger många förutsättningar, orsakar de stor miljöpåverkan under sin livscykel. Norrevo använder olika riktlinjer, krav och instruktioner för att om- och nybyggnadsprojekt under byggnation, driftsskede och efter rivning ska ha en så liten miljöpåverkan som möjligt. Under 2018 har Norrevo startat upp ett övergripande hållbarhetsarbete, där bland annat medarbetarna deltagit i utbildning och workshop. Bolaget har även påbörjat arbetet med att koppla sina långsiktiga mål till de globala hållbarhetsmålen.

Energikartläggningar

Norrevo arbetar för att energi ska användas effektivt och vara förnybar. Bolaget genomför energikartläggningar i samtliga byggnader med stor energianvändning. Syftet med bolagets energikartläggning är att hitta lönsamma energieffektiviseringsåtgärder, som Norrevo har integrerat i det systematiska energieffektiviseringsarbetet.

Under 2018 utökade Norrevo den förnybara elproduktionen med ytterligare en solcellsanläggning i samband med nybyggnation av ett LSS-boende i Vrinneviområdet.

Trivsel och välbefinnande

Norrevo har ett stort ansvar för att bidra till trivsel och välbefinnande hos både kommunkoncernens medarbetare och kommuninvånare. Fastigheterna ska vara uppskattade platser för möten, utveckling, kunskap och omsorg. Genom att sträva mot långsiktig hållbarhet, där god ekonomi går hand i hand med bolagets utveckling, bygger bolaget ett företag som står för trygghet och stabilitet.

Nyckeltal	2018	2017*	2016**	2015***	2014***
Omsättning, mnkr	447	428	308	91	94
Resultat före boksluts-dispositioner och skatt, mnkr	-13	6	126**	12	14
Balansomslutning, mnkr	1 101	1 000	1 017	812	802
Justerat eget kapital, mnkr	139	151	157	40	35
Soliditet, procent	13	15	15	5	4
Bruttoinvesteringar, mnkr	156	38	41	16	22
Antal tillsvidareanställda	56	58	52	12	11

* Fusion av dotterbolag har skett under 2017, bolaget ej längre koncern.

** Redovisning avser koncernen bildad i oktober 2016. Jämförelsestörande intäkt på 127 mnkr avseende negativ goodwill.

*** 2014-2015 avser dotterbolaget Samhälls- och Eventfastigheter i Norrköping AB. Moderbolaget Norrköping Norrevo Fastigheter AB är exkluderat.

Micael Antamo, VD

Norrevo Fastigheter har bedrivit sin verksamhet sedan januari 2016. Bolaget är fortfarande inne i en utvecklingsfas där vi håller på att fastställa bolagets processer utifrån ägarens uppdrag. Anledningen till att vi finns är dock enkel; Norrköping behöver fler och bättre offentliga lokaler, i alla delar av kommunen.

Norrköping fortsätter att utvecklas starkt. Befolkningen ökar med tal som är historiskt höga och byggandet har tagit rejäl fart. När kommunen växer ställer det stora krav på den offentliga servicen. Vi behöver bland annat bygga fler platser i skola och förskola när befolkningen ökar och vi behöver möta behoven inom vården och omsorgen.

Under 2018 har Norrevo, i samverkan med kommunkoncernen, hanterat nästan 1 miljard kronor i fastighetsinvesteringar och förvaltat 1,2 miljoner

kvadratmeter lokalyta. Detta är vår vardag men även vår ständiga utmaning. Vi har samtidigt etablerat vår nya kundtjänst, fortsatt vårt värdegrundsarbete, rekryterat nya medarbetare, utvecklat vår organisation och våra arbetssätt, startat upp ett övergripande hållbarhetsarbete med mera.

Under 2019 byter Norrevo såväl styrelse som vd, men bolagets inriktning och ambition står fast. Vår vision och drivkraft är att skapa förutsättningar för hållbara, trygga och pedagogiska miljöer som ger plats för upplevelser, kreativitet, trivsel och liv. Med ett helhetstänkande utvecklar och förvaltar vi lokaler som ägs av vår kommun. Och tillsammans med våra kunder skapar vi en attraktiv och färgstark stad som ger rum — för livet i Norrköping.

Norra Staden Fastighetsutveckling i Norrköping AB

Norra Staden Fastighetsutveckling AB arbetar för att möjliggöra stadsomvandlingen i Butängen i samband med Ostlänken. Fokus ligger på en hållbar utveckling av området till en av Norrköpings attraktiva innerstadsdelar.

Norra Stadens högst prioriterade uppdrag under 2018 har varit att förvärva fastigheter i Butängen, med syftet att få förfogande över såväl fastigheter som hyresavtal. Under året har tre fastigheter i Butängen köpts in, och därmed äger Norra Staden tillsammans med Hyresbostäder och Norrköpings kommun sammanlagt cirka 70 procent av marken i området.

Norra Stadens uppdrag och möjlighet att arbeta med utveckling av kvartersmark i Södra Butängen styrs i hög grad av kommunens och Trafikverkets arbete med Ostlänken, nya resecentrum och planprocesser. Flera viktiga beslut har kommit från regeringen under 2018, som möjliggör en fortsatt planering av Ostlänken och arbetet med stadsomvandlingen fortsätter som planerat.

Stort intresse från investerare

Intresset för att investera och så småningom bygga i den nya stadsdelen är fortsatt stort. Norra Staden har under året haft en utåtriktad verksamhet och mött potentiella investerare i olika forum. Som exempel kan nämnas att bolaget deltog under Business Arena i Stockholm, som är Nordens största mötesplats för beslutsfattare inom fastighetsbranschen. Norra Staden har ett tätt samarbete med de kommunala

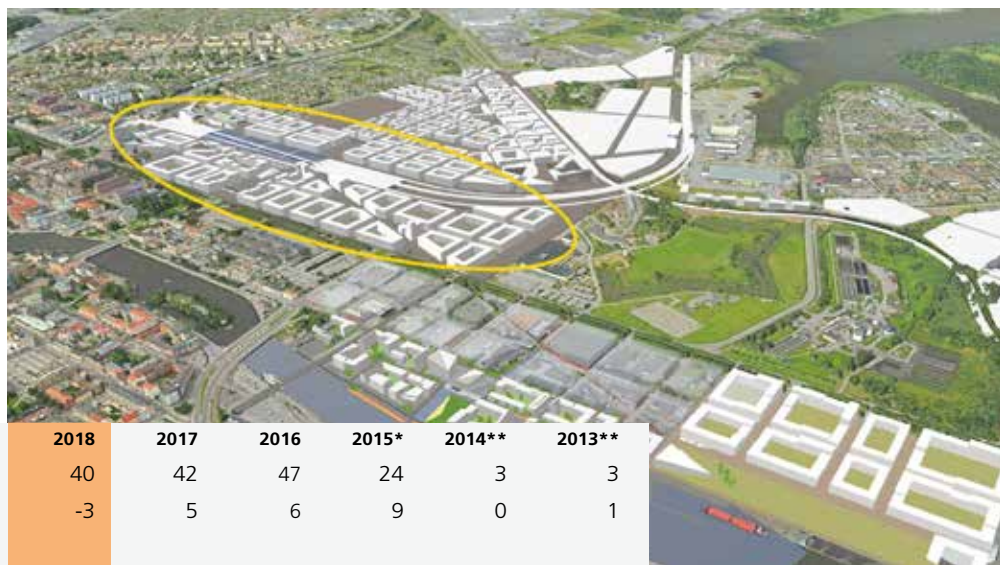
verksamheter som arbetar med utvecklingen av Butängen. Bolaget har en aktiv del i kommunens ometableringsprojektet, som syftar till att stötta företagen som behöver flytta från Butängen i samband med stadsomvandlingen.

I slutet av maj hölls en informationsträff och minimässa för företagare i Butängen. På mässan deltog ett 15-tal fastighetsägare som har lokaler att erbjuda runt om i Norrköping. Syftet var att skapa kontakt mellan företag på Butängen som är i behov av nya lokaler med företag som har lediga lokaler i Norrköping.

Läget inför 2019

Norra Staden har i dag omkring 120 hyresgäster i Butängen. Genom dotterbolaget Näringslivsfastigheter förvaltas lokaler för ytterligare cirka 30 hyresgäster runt om i Norrköping. Under året har Norra Staden haft en tät kontakt med hyresgäster om framtida utvecklingsplaner, hyreskontrakt och hyresgästanpassningar.

För Näringslivsfastigheter är den huvudsakliga agendan att de fastigheter som bolaget äger utanför Butängen kan vara föremål för försäljning om det finns intresse från marknaden. Diskussioner kring ett par fastigheter pågår för närvarande.

Nyckeltal	2018	2017	2016	2015*	2014**	2013**
Omsättning, mnkr	40	42	47	24	3	3
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr	-3	5	6	9	0	1
Balansomslutning, mnkr	300	351	327	324	18	18
Justerat eget kapital, mnkr	175	187	175	173	3	2
Soliditet, procent	58	53	53	53	17	11
Bruttoinvesteringar, mnkr	36	133	2	3	1	2
Antal tillsvidareanställda	1	2	1	0	0	0

* Redovisning avser koncernen bildad i maj 2015.

** 2013-2014 avser Norra Staden Fastighetsutveckling AB (tidigare Fastighets AB Butangia) exklusive dotterbolaget Näringslivsfastigheter i Norrköping AB (tidigare Etablering Norrköping AB).

Monica Jangland, tf VD

Efter att ha arbetat som affärsutvecklare inom Norra Staden i 1,5 år, tillträdde jag tjänsten som tillförordnad vd under sommaren 2018. Det känns fantastiskt roligt att få vara en del av den spännande framtid som Norrköping står inför.

Den stadsomvandling som nu planeras för södra Butängen är en viktig del av utvecklingen i Norrköping. Under året har flera viktiga beslut fattats som möjliggör bygget av höghastighetsjärnvägen Ostlänken. Projektet finns med i den nationella infrastrukturplanen som beslutats för 2018-2029, och regeringen har gett tillåtelse att bygga järnvägen enligt miljöbanken. Två viktiga beslut som gör att utvecklingen av Butängen kan fortsätta som planerat.

Den planerade stadsutvecklingen i Butängen börjar allt mer konkretiseras. Stadsbyggnadskontoret har under året arbetat fram grunderna för det planprogram som ska föreslås för området. Vi kan se kvarter-

strukturer växa fram, ana stråk och se hur Butängen blir en del av Norrköpings nuvarande innerstad.

Skapandet av en ny stadsdel innebär många utmaningar och komplexa uppgifter. En av dem är att hantera de verksamheter som finns i området i dag. Det är med stor ödmjukhet och respekt vi behöver hantera verksamheternas förändrade förutsättningar och framtida möjligheter. Näringslivet i Butängen är viktigt för Norrköping. Tillsammans med kommunens ometableringsprojekt har vi träffat flera hyresgäster för att diskutera hur stadsomvandlingen påverkar deras verksamhet, och diskuterar kring möjliga lösningar vad gäller framtida ometablering inom Norrköping. Det arbetet kommer att fortsätta under 2019.

Mina förhoppningar inför 2019 är dessutom att vi tillsammans med andra fastighetsinvestorer ska börja prata om innehåll i framtidens Butängen, utifrån det planprogram som presenteras under våren 2019.

Nodra AB

Nodras tre affärsområden, vatten, avfall och bredband, är alla viktiga byggstenar för att uppnå ett hållbart samhälle. Förutom att vara kommunens huvudman för avfallshantering, vatten och avlopp samt bredband, har bolaget under 2018 utvecklat en brygga för långtidsarbetslösa in på arbetsmarknaden.

Inom affärsområde vatten ansvarar bolaget för produktion av dricksvatten samt rening av avloppsvatten i form av dag- och spillvatten. En biprodukt i avloppsreningsprocessen är ett energirikt slam som rötas.

Vid rötningen bildas biogas som används som fordonbränsle i kommunens tätortsbussar. Rötningensresterna (rötslammet) brukas som jordförbättringsmedel på åkermark eller till täckning av deponier. Det slam som kommer från Slottshagens reningsverk är sedan 2008 certifierat enligt Svenskt Vattens certifieringsregler för REVAQ.

Affärsområde avfall

Bolaget ansvarar för insamling, transport och behandling av hushållsavfall och jämförligt avfall från alla hushåll och verksamheter i kommunen. Här innefattas också planering och utveckling av kommunens avfallshantering samt upphandling av de externa tjänster som krävs för uppdragets genomförande.

Förutom brännbart avfall och matavfall från hushållen omfattas även grovavfall, farligt avfall, elavfall, latrin och flera fraktioner avfall från enskild avloppsrening i begreppet hushållsavfall. Avfallet hämtas vid fastighet eller annan överenskommen plats. Kunderna kan även lämna sitt avfall till någon av bolagets fem returpunkter eller till Samlaren i butik.

Affärsområde bredband

Det tredje affärsområdet är bredband, där bolaget har i uppdrag att inom Norrköpings kommun på affärsmässiga grunder bygga, äga, upplåta och förvalta såväl stam som spridningsnät avseende fiber för bredband.

Miljöpåverkan och hållbarhet

Samtliga tre affärsområden syftar till att skapa positiva effekter inom hållbarhetsområdet med bland annat produktion av rent dricksvatten, produktion av förnybara drivmedel, källsortering och ökad tillgänglighet. Miljöpåverkan sker dock i form av hög energianvändning vid vattenförflyttningar och användning av kemikalier i vattenreningsprocesserna.

Även vid hantering av avfall påverkas miljön negativt genom utsläpp till luft vid insamling, transport och behandling av avfall och utsläpp till mark och vatten vid användning av biogödsel och aska. Avfallsverksamheten ger också upphov till buller och nedskräpning vid transport och hantering av avfall.

Bolagets verksamhetsplan innehåller sex övergripande mål som var för sig har en separat handlingsplan och som följs upp regelbundet på ledningsnivå. De övergripande målen är att:

- bli bästa avfallsverksamhet enligt Avfall Sveriges ranking
- vara gröna på samtliga punkter i grönt hållbarhetsindex (Svenskt Vattens verktyg)
- bidra till 100 procent bredbandstäckning i Norrköpings kommun till 2025
- det ska vara enkelt att vara kund
- Nodra ska minska bolagets klimatpåverkan
- Nodra ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare

Servicetraineer

Under året har Nodra haft upp till nio servicetraineer samtidigt inne i verksamheten. Personer som under ledning av en handledare arbetar inom bolaget under ett års tid samtidigt som de ofta studerar svenska och andra ämnen. Arbetsuppgifterna har varit skiftande beroende på viken utbildning och arbetslivserfarenhet traineeren har med sig från tidigare. Medan en person är vaktmästare, håller någon annan ordning i personalutrymmen och en del jobbar med dokumentation eller labbuppgifter. Under tiden på Nodra ska individernas arbetsförmåga, språk och sociala kompetens utvecklas, samtidigt som de höjer kvaliteten på bolagets verksamhet. Det övergripande målet med servicetraineer är att ge människor större möjlighet att komma in på arbetsmarknaden. Nodra kommer att fortsätta utveckla detta arbetssätt.

Slottshagen jubilerar

I våras firades en 60-åring, nämligen Slottshagens reningsverk. Det var alltså först 1958 som staden fick ett reningsverk som tog hand om avloppsvattnet, och ännu in på 1970-talet gick det mesta av avloppsvattnet från södra delarna av Norrköping orenat ut i Strömmen. I dag är reningsverket en modern processindustri där vatten renas, inte bara från stora delar av Norrköpings kommun utan även från grannkommunen Söderköping. Under hösten har en ny form av kväve-rening installerats. Med hjälp av den nya anläggningen minskas klimatpåverkan betydligt genom att utsläppen av lustgas reduceras med 90 procent.

Fler får fiber

Nodra fortsätter att ihärdigt bygga bredband, både i centrala staden och i kommunens mer avlägsna delar. Målet är ett helt uppkopplat Norrköping år 2025. Under året har cirka 2 200 kunder i Norrköpings kommun fått tillgång till fiber från Nodra. Affärsmodellen gör att bolaget kan erbjuda fiber även till boende på landsbygden till ett bra pris.

Nyckeltal	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Omsättning, mnkr	418	400	380	318	297	219
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr	14	19	30	20	4	-29
Balansomslutning, mnkr	1 821	1 673	1 497	1 245	1 164	1 094
Justerat eget kapital, mnkr	72	67	56	104	91	18
Soliditet, procent	4	4	4	8	8	2
Bruttoinvesteringar, mnkr	233	279	246	105	115	124
Antal tillsvidareanställda	125	114	100	92	89	69
Verksamhetstal						
Utpumpat dricksvatten, miljoner kbm	13	13	14	13	13	14
Vattenförsäljning, miljoner kbm	10	10	10	10	10	10
Renat spillvatten, miljoner kbm	17	17	16	19	17	17
Antal anläggningar, Vatten och Avlopp	19 500	19 000	18 722	18 600	18 477	18 249
Antal bredbandsanslutna	8 500	6 642	4 421	1 918	700	600

Henrik Peterson, VD

En egenskap som förenar Nodras produkter är att många sällan tänker på dem förrän det blir ett avbrott. I våras hade vi en stor vattenläcka som påverkade kunder i Krokek med omnejd. Vi jobbade självklart intensivt med att få själva läckan lagad, men lika mycket arbetade vi med att informera: via vår app, sms, webben och lokalmedia. Trots haveriet uteblev kundklagomålen – istället fick vi senare dagens ros för bra informationsarbete. Vårt mål att det ska vara enkelt att vara kund gäller även när saker går på tok.

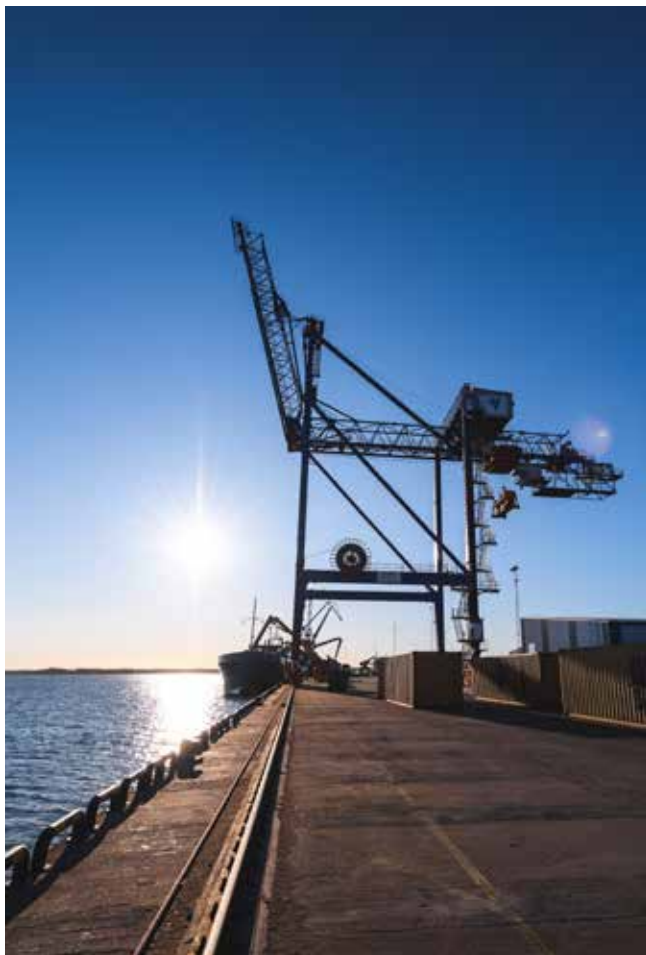
Just nu pågår flera större projekt inom Nodra, med en enklare vardag som syfte. Vi har under 2018 undersökt förutsättningarna för att bygga ett gemensamt vattenverk tillsammans med Finspångs kommun. Det ser lovande ut och målet är att vi inom en tioårsperiod ska ha en säkrad vattenförsörj-

ning inklusive reservvatten i båda kommunerna. Vi planerar också för en ny Returpunkt i Norrköping, då lokaliseringen av den vi har nu inte passar in i en växande stad. Den nya Returpunkten kommer att fokusera mer på återbruk och cirkulär ekonomi, och därmed göra det enklare för kunderna att bidra till ett hållbart samhälle.

Vi har fortsatt att växa och anställer många nya medarbetare. För att locka personer med rätt kompetens jobbar vi med att vara en modern och attraktiv arbetsgivare. Ett stort steg har varit vårt arbete med servicetraineer, något som har berikat både vår verksamhet och oss medarbetare på Nodra. Mångfalden vi skapar inom bolaget bidrar till en större social hållbarhet i vårt samhälle, och det är jag lika stolt över som den påtagligt miljömässiga hållbarhet som våra produkter bidrar till.

Norrköpings Hamn AB

Norrköpings Hamn ska inte bara driva en affärsmässig hamn- och terminalverksamhet, utan även verka för en utveckling av Norrköping och regionen som ett betydande transport- och logistikcentrum.

Hamnens betydelse för näringslivet och utrikeshandeln har varit tydlig under året. Bolaget har haft en god orderingång, stabila godsvolymer och hög produktion. Nya kunder har tillkommit, och partnerskapsavtal har ingåtts med strategiska kunder. Samtidigt har världsmarknadspriser, internationell handelsoro och sommarens torra bidragit till variationer i det gods som hanteras i hamnen.

Fokus på en hållbar arbetsplats

Bolagets hållbarhetsarbete väger samman ekonomiskt, socialt och miljömässigt ansvar. En viktig del är det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under året har en rad åtgärder gjorts för att skapa en trygg och säker arbetsplats.

Ett lika viktigt område är den psykosociala arbetsmiljön. Under året har alla medarbetare medverkat i ett arbete kring bolagets värderingar. Vidare har en medarbetarundersökning gjorts, som utmynnat i olika förbättringsåtgärder för alla grupper inom företaget. Under hösten påbörjades en hälso-kartläggning av all personal.

Kombinera ansvar och utveckling

”People, Planet, Profit” är begrepp Norrköpings Hamn jobbar med. För bolaget innebär det att kombinera miljömässigt och socialt ansvarstagande med långsiktig utveckling och lönsamhet. Det kan exempelvis vara att använda miljöanpassade bränslen och eldrivna kranar, men också att arbeta med arbetsmiljö och värderingar.

En hamn av Norrköpings storlek medför koncentration av miljöpåverkande transporter till sjöss och på land. Samtidigt har Norrköping ett gynnsamt läge ur ett miljömässigt perspektiv.

Nyckeltal	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Omsättning, mnkr	245	257	220	190	182	185
Resultat före boksluts-dispositioner och skatt, mnkr	18	35	23	8	15	11
Balansomslutning, mnkr	265	260	237	265	270	284
Justerat eget kapital, mnkr	166	170	157	188	190	203
Soliditet, procent	63	65	66	71	70	71
Bruttoinvesteringar, mnkr	24	40	46	15	4	16
Antal tillsvidareanställda	144	147	139	134	134	135
Verksamhetstal						
Godsomsättning (Kton)	4 037	4 324	4 007	3 880	3 525	3 524
TEUS (Tjugofotsekvivalenter)*	130 135	132 140	100 702	65 169	68 866	67 875
Antal fartygsanlöp	1 043	1 073	1 061	941	975	1 094
Genomsnittligt GT (Gross tonnage)	7 084	6 962	6 524	5 950	5 415	5 186

* TEUS är ett mått på hur många containrar med längd 20 fot, bredd 8 fot, höjd 8,6 fot ett fartyg kan lasta eller vilken volym som passerar igenom en hamn.

Staden ligger vid vattnet, men inte vid kusten. Det innebär att sjötransporter, med god miljöprestanda per fraktad viktenhet, kan utnyttjas för att komma rakt in i ett hav med en god balans i export- och importflödena, och där en mycket stark landinfrastruktur för väg och järnväg möter upp.

Hamnens miljöpåverkan

De utsläpp som genereras av transporterna utgör den dominerande miljöpåverkan till följd av hamnens verksamhet. Samtidigt har verksamheten också en direkt miljöpåverkan genom den egna operativa verksamheten.

Bolagets verksamhet påverkar miljön främst genom utsläpp till luft och vatten samt i form av buller. Dessutom bidrar verksamheten till en indirekt miljöpåverkan genom alla transporter som sker via fartyg, tåg och lastbilar. Genom ett kontrollprogram följs bolagets miljöpåverkan kontinuerligt upp.

Kardonbanan

Kardonbanan, mellan södra stambanan vid Åby och hamnen, byggs just nu och kommer att stå klar under 2021. Kardonbanan bidrar till en minskad miljöpåverkan från verksamheten genom att mer gods kommer att fraktas på elektrifierad järnväg istället för med dieseldrivna tåg och lastbilar som sker idag.

Norrköpings Hamn AB har för sitt kontor ett väl utbyggt källsorteringssystem. Detta ska under 2019 även implementeras för övriga delar av verksamheten.

Då en stor del av det totala avfallet genereras av ankommande fartyg ska under 2019 även erbjudas system för källsortering av allt fartygsgenererat avfall, från det farliga avfallet till plast, glas, metall och papper.

Ökad kapacitet för omhändertagande av spill

Norrköpings Hamns utökar under 2019 sin kapacitet att kunna omhänderta spill och läckage av oljor och andra kemiska produkter. Två stycken 20-fots containrar införskaffas och förses med spillskyddsutrustning i form av absorbenter, granulat och länsar. Containrarna placeras på Öhmans- och Pampusterminalen. Utöver detta finns även mindre containrar och lösningar

för att omhänderta spill på övriga verksamhetsområden. Sedan tidigare finns även stora möjligheter att hantera större utsläpp till vatten. Sjöräddningssällskapet har sitt sjösläp placerat på kaj i Pampus. I släpet finns flera hundra meter läns för att kunna spärra in, avgränsa och samla upp olja. Norrköping Hamn AB har även avtal med Svensk skadeservice i Östhammar AB vilka tillhandahåller både utrustning, personal och kompetens för att hantera större utsläpp till vatten.

Verksamhet har bedrivits i hamnen under mycket lång tid. Detta har skapat negativa miljöeffekter i form av förorenad mark. Norrköping Hamn AB arbetar utefter en handlingsplan som syftar till att provta och åtgärda dessa föroreningar. Under 2019 kommer arbetet fortsätta med provtagningar på Norra Kajen samt i Pampusterminalen.

Framtidens hamn tar form

Som följd av kommunens omvandling av Inre hamnen har bolaget getts i uppdrag att driva ett hamnutvecklingsprojekt, med ny kapacitet för framtida kunder, gods och fartyg.

Med detta tryggas regionens behov av hållbara transporter, samtidigt som det skapas förutsättningar för en stabil utveckling för bolaget.

Efter flera år av studier och förprojektering har projektet under året erhållit miljötillstånd för utbyggnad av Pampushamnen. Under hösten har detaljerade förutsättningar och underlag arbetats fram, och bolagets styrelse har beslutat om utbyggnadens omfattning. Därmed går projektet nu in i nästa fas, med upphandlingar av entreprenader som väntas inledas under 2019.

Strategier för tillväxt

För att möta de möjligheter som hamnutbyggnaden skapar, har ledningen under året lagt kraft på strategi- och tillväxtfrågor. Tydliga och hållbara marknadsstrategier är viktiga verktyg i en bransch och affärsmiljö med snabba förändringar, höga kundkrav och ökad konkurrens. I strategiarbetet pekas också på betydelsen av att mark och etableringar i närområdet utvecklas i takt med hamnens utbyggnad.

Henrik Åkerström, VD

Varje månad servar vi runt 100 fartyg i Norrköpings hamn. Vårt uppdrag är att erbjuda tillgänglighet och en effektiv godshantering. Jag ser på vår verksamhet som en viktig del i våra kunders värdekedjor. Där finns stor potential till en mer proaktiv kommunikation, och för branschen att utveckla digitala system för ett smartare informationsutbyte.

När jag under året träffat våra kunder upplever jag ett konstruktivt samarbete, som bygger på öppenhet och vilja att dela på kunskap. Genom att jobba mer i partnerskap får vi fokus på utveckling, kvalitet och olika kundvärden.

I april träffades all personal under tio workshops för att diskutera företagets värdegrund, och vad som är okej och inte på vår arbetsplats. Det kändes helt naturligt att landa i våra värdeord; förtroende,

samarbete och glädje. Jag ser fram emot att väva in värderingarna i vår fortsatta utveckling.

Jag har en stor övertygelse kring vikten av ett trovärdigt hållbarhetsarbete; socialt, miljömässigt och ekonomiskt. I dag finns tydliga förväntningar från marknaden, ägare och anställda att vi uppträder hållbart. För mig finns heller inte alternativet – vem vill ha en ohållbar leverantör eller arbetsgivare?

En viktig del i mitt jobb framåt är att bidra till att hamnutvecklingsprojektet blir framgångsrikt. Det är med spänning och en stor portion allvar som projektet nu tar fart under 2019. Vi ska inte bara muddra och förlänga kajen. Vår verksamhet ska rustas för utveckling och tillväxt kommande 30 år.

Jag ser fram mot utmaningarna och känner gott stöd från mina medarbetare, kunder och våra ägare.

Norrköping Airport AB

Norrköping Airport AB ska ta tillvara och utveckla kommunikationer med flyg till och från regionen, och därigenom bidra till dess utveckling och tillväxt. Flygplatsen kan hantera all typ av trafik; reguljär-, charter- och fraktflyg.

Under 2018 har den reguljära trafiken som startade 2016 med reguljärflyg, med BMI Regional i samarbete med Lufthansa, till München utvecklats vidare. Antalet passagerare har under året ökat med 21 procent jämfört med 2017. I början av 2019 meddelade BMI Regional att bolaget gått i konkurs. Flygningarna till München upphörde omgående.

Stor på charter

Norrköping flygplats har åter befäst platsen som Sveriges fjärde största flygplats på chartersidan. Tui och Ving står för flest antal avgångar till Kanarieöarna under vinterhalvåret, och Mallorca, Kreta, Kroatien, Sardinien och Turkiet under sommarhalvåret. Turkiet kom tillbaka starkt på den svenska chartermarknaden under sommaren 2018. Det politiska läget i landet stabiliserades och den svenska kronan stärktes mot den turkiska liran, vilket inte varit fallet med euron och amerikanska dollar.

Under året tillkom några nya destinationer som Verona i Italien och Zadar i Kroatien. Totalt ökade antalet charterpassagerare under året med cirka 10 000 resenärer till omkring 95 000.

Under 2018 gjordes 4 568 landningar på Norrköpings flygplats, varav reguljär- och charterflygen stod för 832 stycken. Bland övrigt flyg ingår taxifyg, ambulansflyg, skolflyg och brandflyg. Antal landningar ökade med 10 procent jämfört 2017. Årets investeringar uppgår till cirka 8,1 miljoner kronor och avser främst ersättnings- och miljöinvesteringar i fordon, maskiner och inventarier.

Nyckeltal	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Omsättning, mnkr	54	53	52	36	44	48
varav verksamhetsbidrag från Norrköpings Rådhus AB **	24	24	23	8	15	20
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr	-26	-20	-6	-11	-7	-6
Erhållet koncernbidrag från Norrköping Rådhus AB	26	17	4	15	7	6
Resultat efter erhållet koncernbidrag	0	-3	-2	4	0	0
Total finansiering från Norrköpings Rådhus AB*, mnkr	50	41	27	23	22	26
Balansomslutning, mnkr	87	75	69	68	30	26
Justerat eget kapital, mnkr	14	27	33	35	7	7
Soliditet, procent	17	36	48	50	22	26
Bruttoinvesteringar, mnkr	8	8	25	8	7	5
Antal tillsvidareanställda	32	31	34	33	33	5
Verksamhetstal						
Antal passagerare	117 891	104 737	99 609	109 137	119 394	109 160
Ton frakt	84	129	129	134	74	61
Antal landningar	4 568	4 151	5 492	4 733	6 391	6 587
Kostnad kronor/passagerare	465	506	484	434	429	495
Andel egengenererade intäkter av totala intäkter, %	56	55	59	60	56	53

* Avser summan av verksamhetsbidrag och koncernbidrag från Norrköping Rådhus AB.

** 2013-2015 avses bidrag från Norrköpings kommun

Ny organisation

Under året sjsattes en ny organisation för flygplatsen där bland annat rollerna som vd och flygplatschef skiljs åt. Peter Jansson tillträdde som flygplatschef och i juni började Ola Matsson som ny vd för Norrköping Airport AB.

Regionen vinner på flygplatsen

Bra flygförbindelser är en viktig faktor för att en region ska utvecklas positivt. Dels för att företag som funderar på att etablera sig oftast föredrar en ort med egen flygplats, dels för det är enkelt och attraktivt för de som bor i regionen att flyga på semesterresor. Ytterligare ett skäl är att flygande turister spenderar väsentligt mer i regionen än bilburna turister.

Uppdrag och ansvar

Förutom förvaltning, operativ ledning, underhåll och utveckling av flygplatsen, har bolaget även verksamhetsansvaret för den yttre miljön, flygsäkerheten och luftfartsskydd. Den operativa verksamhetens huvudsakliga uppgifter är start- och landningstjänst, räddningstjänst, passagerarservice och säkerhetstjänster. Dessutom ingår lokalförvaltning och parkeringsservice i bolagets uppdrag. Norrköping flygplats är klassad som en A-anläggning enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 1998:899 då banlängden överskrider 1200 meter. Till beslutet i miljötillståndet hör 12 särskilda villkor som följs upp och rapporteras löpande. Flygplatsen är klassad som riksintresse. Säkerheten för flygplanen styr bland annat tillåtna höjder på omgivande bebyggelse och aktiviteter.

Miljö och hållbar utveckling

Verksamheten påverkar miljön genom utsläpp till luft, mark och vatten i form av bland annat trafik till, från och inom flygplatsen, utsläpp från brandövningar, hanteringsförluster vid tankning av flygplan, halkbekämpning av taxibanor och avisning av flygplan. Dessutom orsakar verksamheten störningar i form av buller och generering av avfall inklusive

en viss mängd farligt avfall till följd av kemikalieanvändning. Skyddsåtgärder och rutiner för att säkerställa minimal miljöpåverkan finns i Norrköping Airports verksamhetssystem. Den tillståndspliktiga verksamheten (produktion av start- och landningstjänster) följs upp genom ett miljökontrollprogram.

Flygplan som opererar på flygplatsen är moderna lågbullrande flygplan. Flygvägar och antal rörelser nattetid registreras för att en uppföljning av gällande villkor ska kunna göras. Under 2018 höll sig flygtrafiken till och från Norrköping med god marginal inom gällande villkor. Bolaget har rutiner för inköp, registrering, förvaring och användning av kemikalier. Kemikalierregister finns tillgängligt och uppdateras regelbundet. Vid revidering arbetas det med vilka produkter som eventuellt bör gallras ur sortimentet utifrån aspekten att de kan ersättas med mindre miljöbelastande samt arbetsmiljöriskabla kemikalier.

Information och utbildning

Norrköping Airport arbetar intensivt med till exempel intern informations spridning och utbildningsinsatser till medarbetare för att stärka en hållbar bolagsutveckling och att vara en attraktiv arbetsgivare. Att finansiera hållbarhetsinvesteringar, såsom solpaneler och bränsleanläggningar för förnybara flygplansdrivmedel, ser bolaget som den stora utmaningen samt att förändringar ska uppfylla de högt ställda säkerhetskraven inom flyg. Under 2015 påbörjades en övergång för flygplatsens fordon från diesel till det fossilfria bränslet HVO.

Arbetet avses fortsätta tills fossil diesel inte längre behövs. Från och med 2019 körs alla utom fem fordon på flygplatsen på HVO, vilket motsvarar cirka 95 procent av bränslemängden som tankas årligen.

Under 2019 påbörjas en del miljöprojekt, bland annat tillsammans med Linköpings universitet. Syftet i första hand är att kartlägga miljö- och energianvändningen på flygplatsen och därefter identifiera och starta förändringsprocesser och projekt i syfte att energieffektivisera och miljöoptimera.

Ola Matsson, VD

Flygskatten, den varma sommaren och påföljande intensifierade debatt om klimatförändringarna, präglade flygbranschen 2018. Dessa tre faktorer hade en dämpande effekt på passagerarutvecklingen i Sverige. Norrköping Airport AB har glädjande nog haft den tredje bästa utvecklingen på passagerarsidan – en ökning med 13 procent jämfört med 2017 – bland landets 38 flygplatser.

Norrköping Airport har också haft en hel del så kallad nyttotrafik. Under sommarmånaderna maj–augusti utförde brandflyget fyra flygningar om dagen, sammanlagt nästan 500 flygningar, och upptäckte därmed cirka 40 bränder i länet. Bränder, som tack vare brandflyget, aldrig tilltog till omfattande skogsbränder.

Året runt startar och landar ambulansflyget 20–30 gånger i månaden, med patienter som flygs in och ut för operationer, organ eller blod till transplantationer och operationer, radioaktivt material till

röntgen med mera. Elbolagen flyger för att besikta ledningsnäten, taxifyget (Hummingbird) transporterar företag från regionen till olika möten, och skolflyget (Kungsair) utbildar nya piloter. Även flygklubben utför en del nyttoflygningar för olika aktörer, och militären använder flygplatsen frekvent.

Under årets första månader fick Norrköping Airport en ny ledningsorganisation. Tillsammans med medarbetarna genomfördes ett digert värdegrundsarbete, som nu ska vägleda oss framåt när vi utvecklar flygplatsen. Självtillträdde jag som vd i juni och har ägnat min första tid till att komma in i verksamheten. Under 2019 kommer vi att arbeta mer fokuserat med miljö- och hållbarhet, bland annat genom en miljökartläggning tillsammans med Linköpings universitet. Den ska utmyнна i ett antal projekt för energioptimering och ett förbättrat miljöledningsystem med mera.

Norrköping Spårvägar AB

Norrköping är starkt förknippad med sina spårvagnar. Spårvagnarna uppskattas mycket, både av invånare och besökare. Norrköping Spårvägar AB arbetar för ett miljöanpassat och attraktivt alternativ inom kollektivtrafiken i Norrköpings kommun. Bolaget äger och hyr ut spårvagnar och andra anläggningar som behövs för att bedriva spårbunden kollektivtrafik i kommunen.

2018 har inneburit en fortsatt positiv utveckling med mycket god ekonomi för Norrköping Spårvägar AB. Både ur jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv ska Norrköping Spårvägar AB tillhandahålla säkra och trygga spårvagnar som är anpassade för personer med funktionsnedsättning. Bolaget ska även bidra till den gröna omställningen genom en minskad energianvändning. Spårvagnarna använder enbart miljömärkt el.

Nytt avtal med Östgötatrafiken

Ett nytt avtal har under 2018 träffats med Östgötatrafiken, som omfattar upphandling av trafiken från 2020 och åtta år framåt. Avtalet ger god framförhållning och utgör därmed en trygghet för verksamheten. Beslut har även fattats kring om- och tillbyggnad av en ny spårvagnsverkstad inklusive uppställningsytor. Den nya verkstaden möjliggör för bolaget att sköta en större del av servicen av spårvagnarna i egen regi, vilket kommer ge stora årliga besparingar. I juni 2020 ska även en ny bussupställningsplats för 50 bussar tas i bruk. Här ska finnas plats för 50 bussar, men även möjlighet för påfyllning av biodrivmedel och laddning av eldrivna fordon. En ny bussverkstad ska dessutom vara på plats 2023.

Göran Lindgren, VD

2018 har varit ett händelserikt år, där många viktiga beslut tagits och nya avtal tecknats. Sammantaget innebär detta en mycket positiv framtid för spårvagnstrafikens framtid i Norrköping. Spårvagn är ett tryggt, komfortabelt och miljömässigt bra sätt att resa, som uppskattas i en fortsatt ökande grad av Norrköpingsborna. Därför är det naturligt för oss att planera för en fortsatt expansion av linjenätet och ökad turtäthet. Bolagets ekonomi är mycket stark, och det ger oss möjlighet att nu genomföra de planer som funnits på utökad kapacitet inom uppställning och service.

I rapporten Framtidens resande i Norrköping lyfts potentialen i spårvagnstrafiken fram. Att knyta samman ett nytt resecentrum i upphöjt läge med spårburen lokaltrafik i markplan ser jag som ett mycket tilltalande scenario.

Nyckeltal	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Omsättning, mnkr	70	67	44	49	46	45
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr	28	22	10	14	0	6
Balansomslutning, mnkr	566	534	582	396	395	385
Justerat eget kapital, mnkr	94	82	57	55	41	41
Soliditet, procent	14	15	10	14	10	11
Bruttoinvesteringar, mnkr	3	25	26	20	56	29
Antal tillsvidareanställda	0	0	0	0	0	0
Verksamhetstal						
Antal ägda spårvagnar	30	30	24	24	24	23

Norrköping Parkering AB

Norrköping Parkering AB erbjuder och utvecklar attraktiva och lämpliga parkeringsanläggningar, för att skapa tillgänglighet och trafiksäkerhet i kommunen. Bolaget engagerar sig i parkeringsanläggningar i områden där det finns ett uttalat parkeringsbehov, främst för bostäder och i samband med nybyggnation. På det sättet stimulerar bolaget till bostadsbyggandet i Norrköpings kommun.

Samtidigt som det byggs nya bostäder runt om i Norrköping, ökar behovet av nya parkeringsplatser. Norrköping Parkering AB ska efter initiativ från kommunen erbjuda nya parkeringsmöjligheter, som ska smälta in i Norrköpings unika stadsmiljö och har höga krav på såväl trafiksäkerhet som tillgänglighet. Miljöpåverkan ska vara så liten som möjligt liksom energiåtgången och bullernivån. Parkeringsanläggningarna ska upplevas som trygga, det ska upplevas som säkert att parkera sin bil och gå till och från parkeringen när som helst på dygnet.

Första hela verksamhetsåret

Norrköping Parkering AB bedriver ingen egen parkeringsverksamhet utan anläggningarna hyrs ut till tekniska kontoret på Norrköpings kommun och till fastighetsägare, som nyttjar platserna för boendeparkering.

Parkeringsanläggningarna har förberetts för laddningsstationer för elbilar. 2018 var det första hela verksamhetsåret för bolaget, som har god uthyrning. En konsolideringsfas i bolaget har därmed inletts, eftersom inga nya projekt är planerade i omedelbar närtid.

Delar riktlinjer med Norrevo

Bolaget fungerar som ett komplement till den övriga marknaden avseende parkeringsplatser. Initiativet till en ny parkeringsanläggning kommer från kommunens samhällsplaneringsnämnd i samråd med tekniska nämnden.

Även parkeringsanläggningarna förvaltas av Norrevo via ett förvaltningsavtal och miljöfrågorna hanteras genom samma policies, riktlinjer och planer som för Norrevo egen verksamhet.

Nyckeltal	2018	2017	2016	2015	2014
Omsättning, mnkr	10	1	0	0	0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr	2	-2	0	0	0
Balansomslutning, mnkr	158	160	74	50	51
Justerat eget kapital, mnkr	50	50	50	50	50
Soliditet, procent	32	31	68	100	99
Bruttoinvesteringar, mnkr	4	94	61	1	1

P-hus Nya Torget

Innan Trädgårdsgräset

Upplev Norrköping AB

Upplev Norrköping är kommunens destinationsbolag med uppdrag att göra staden till en av Sveriges ledande kommuner inom besöksnäringen. Bolaget ska bidra till att ge kommunens invånare och besökare ett brett utbud av upplevelser och aktiviteter.

Under året har återkommande evenemang som till exempel Nationaldagsfirandet, Trädgårdslust, Augustifesten och Nyårspromenaden genomförts framgångsrikt. Augustifesten genomgick en större förvandling med nytt geografiskt upplägg och delvis nytt innehåll. Förändringen genomfördes för att göra festivalen tryggare, ett mål som också uppfylldes genom att det mindre festivalområdet blev lättare att hantera ur ett säkerhetsperspektiv, med effektfull belysning i dunklare områden och förändrade öppettider. Fokus lades också på rörelseglädje genom ett samarbete med Östergötlands idrottsförbund och det lokala föreningslivet.

Light Festival och Bråvallafestivalen

Norrköping Light Festival genomfördes för fjärde gången, i år med stort stöd av olika partners. Samarbetet med Amsterdam Light Festival har skapat en ljusfestival utöver det vanliga. De guidade turerna har varit välbesökta och Ljusruset lockade många deltagare. Ett nytt evenemang som genomfördes i samarbetet med kultur- och fritidskontoret var Sommar i Refvens Grund. Under tolv populära sommarkvällar hölls olika scenframträdanden. Under året meddelade arrangören FKP Scorpio att man inte längre har för avsikt att arrangera Bråvallafestivalen, vilket innebär att 2018 inte blev enbart det paus-år arrangören först annonserat.

Marvel Avengers S.T.A.T.I.O.N

Under sommarmånaderna arrangerade bolaget en utställning med superhjältar från USA. Det fanns stora förhoppningar på utställningen, men tyvärr blev inte besökssiffrorna så höga som beräknat. HUI Research utredning visade dock att

utställningen var en stark reseanledning till Norrköping och att den turistekonomiska effekten motsvarade 19 miljoner kronor för kommunen. Utställningen innebar ett ekonomiskt negativt utfall för bolaget.

Turism

En stor förändring av verksamheten är att bolaget inte längre har turistbyråverksamhet. Delar av verksamheten har flyttats till Norrköpings kommuns kontaktcenter, och biljettförsäljningen har överförs till Louis De Geer Konsert & Kongress. Ett tätt samarbete med Kontaktcenter har utvecklats och konceptet med så kallade Infopoints är under uppbyggnad. Bolaget arbetar vidare med besöksservice i nya kanaler och det digitala värdskapet blir allt viktigare.

Miljö och hållbarhet

Bolagets miljöpåverkan sker framför allt vid större arrangemang i form av transporter och evenemangsutrustning. Även besökarnas beteende kan orsaka miljöpåverkan genom exempelvis nedskräpning på evenemangsområdet.

Vid medverkan och vid arrangörskap av olika evenemang tar bolaget alltid miljö och sociala aspekter i beaktning. Exempelvis miljömärkte bolaget utställningen Marvel Avengers S.T.A.T.I.O.N och Augustifesten, enligt Håll Sverige Rents certifiering Miljömärkt event. Bolaget strävar efter att välja miljöanpassade och närproducerade produkter.

Bolaget verkar för ett brett utbud av tjänster och evenemang som tillgodoser så många intressen som möjligt. Vid större evenemang genomförs kundundersökningar för att kunna förbättra resultaten och den upplevda kundnöjdheten.

Nyckeltal	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Omsättning, mnkr	33	27	40	31	46	31
varav verksamhetsbidrag från Norrköpings Rådhus AB**	15	15	15	12	12	11
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr	-17	-3	-1	-5	4	-1
Erhållet koncernbidrag från Norrköping Rådhus AB	17	7	1	0	-4	1
Resultat efter erhållet koncernbidrag	0	4	0	-5	0	0
Total finansiering från Norrköpings Rådhus AB netto*, mnkr	32	15	16	12	8	12
Balansomslutning, mnkr	21	20	19	20	18	9
Justerat eget kapital, mnkr	7	14	11	11	7	4
Soliditet, procent	36	70	59	54	38	42
Bruttoinvesteringar, mnkr	0	0	0	2	0	0
Antal tillsvidareanställda	13	16	16	14	15	16

* Avser summan av verksamhetsbidrag och koncernbidrag från Norrköping Rådhus AB.

** 2013-2015 avses bidrag från Norrköpings kommun.

Christina Leinonen, t f platschef

Besöksnäringen i Norrköping har under många år haft en positiv utveckling och Upplev Norrköping har skapat reseanledningar och bidragit till stark tillväxt. 2018 blev ett annorlunda år, med utmaningar och förändringar. Sommarens stora utställning, Marvel Avengers S.T.A.T.I.O.N blev dock inte vad vi hade räknat med. Det finns naturligtvis alltid ett ekonomiskt risktagande vid arrangörskap, men det utfallet den här gången blev långt sämre än budgeterat. Det har tyvärr inneburit ett minskat förtroende för bolaget och en hög personalomsättning.

I oktober stängde Turistcentret i Värme kyrkan. Det är en utveckling som pågår i hela Sverige och många kommuner har valt att förnya sin besöks-

vice. I stället för ett fast turistcenter arbetar bolaget vidare med digitala lösningar, Infopoints och mobila turistinformationer.

Vi ser med tillförsikt fram emot ett nytt spännande år. O-Ringen är ett stort evenemang som kommer gå av stapeln i juli månad och som förväntas locka 25 000 besökare. Upplev Norrköping har varit med i förberedelsearbetet under tre års tid och ser fram emot att välkomna alla orienterare. Besöksnäringen har fortsatt stor potential i Norrköping och Upplev Norrköping har alla förutsättningar att vara med och skapa en attraktiv kommun med tillväxt och ökning av den turistekonomiska omsättningen.

Upplev
Norrköping

Louis De Geer Konsert & Kongress i Norrköping AB

Med hög kvalitet på lokalerna, evenemangen och servicen erbjuder Louis De Geer Konsert & Kongress en av landets bästa kongress-, konferens- och konsertanläggningar. År 2018 har ett brett kulturutbud bidragit till besöksnäringen och gett turismekonomiska effekter.

Verksamheten har under 2018 haft ett resultatmässigt sämre år än 2017. Detta framför allt beroende på ökade kostnader när det kommer till teknik och personal. Ett par konferensavbokningar av större karaktär har även påverkat resultatet. Bolaget består i dag av 37 årsarbeten varav 24 är tillsvidareanställda.

Konserter

Under 2018 hölls totalt 71 evenemang, varav 13 var egna arrangemang, och det var fler än 2017. Publiken har erbjudits ett brett utbud med genrer som till exempel balett, revy, pop/rock och podcast. Flera evenemang har under året varit helt utsålda, bland annat Stiftelsen, Pernilla Wahlgren och Darin.

Konferenser

Bolaget har haft något färre konferenser under året jämfört med 2017. Louis De Geer har under 2018 varit värd för 425 konferenser och 36 536 deltagare, såsom Svensk Allmänmedicinsk kongress, Kunskapsskolan och VeTA-dagarna.

Restaurangen

Rörelsegrenen restaurang har minskat sin omsättning med cirka 4 miljoner mot 2017. Det beror bland annat på att det hållits färre flerdagarskonferenser och att de konferenser som bokats har haft färre deltagare. Många bokningar från Norrköpings kommun har heller inte inkluderat lunch i konferenspaketet. Restaurangen är en mycket viktig arbetsplats för integration, då bolaget sysselsätter medarbetare med många olika nationaliteter. Dessutom får många ungdomar sitt första

instegsjobb inom bolaget. Louis De Geer Konsert & Kongress arbetar dagligen för att minska bolagets avtryck på miljön, i en så stor anläggning är det ibland en utmaning, men bolaget anser att det är ett mycket viktigt arbete.

Green Key certifierad

Miljöpåverkan sker framför allt genom varutransporter i den löpande verksamheten, uppvärmning och belysning av lokalerna samt genom det avfall som uppstår i samband med evenemang. Bolaget har också en indirekt miljöpåverkan genom gästernas beteende i lokalen samt hur dessa tar sig till anläggningen, som är certifierad enligt Green Key. Bolaget arbetar med ständiga miljöförbättringar, exempelvis byts belysning fortlöpande ut mot LED-belysning, termostater som styr uppvärmningen efter väderlek och bogningsgrad är installerad och bolaget väljer också i första hand miljöcertifierade leverantörer.

Restaurangen strävar efter att minimera livsmedlens miljöpåverkan genom att välja bland annat MSC-märkt fisk, en hög andel ekologiska produkter och gärna närproducerat. Kökspersonalen arbetar med att minimera matsvinn och under 2018 har restaurangen även börjat uppmana lunchgäster att tänka på matsvinnet, som vägs varje vecka för att undersöka utvecklingen.

Det avfall som uppstår källsorteras i tretton olika fraktioner både i personalutrymmen och i gästlokalerna. I de publika lokalerna finns information dels om källsorteringen och dels om hur man som gäst kan bidra till en minskad miljöpåverkan.

Nyckeltal	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Omsättning, mnkr	45	48	36	38	34	37
varav verksamhetsbidrag från Norrköpings Rådhus AB**	2	2	2	3	3	0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr	-2	3	-5	-1	-3	-3
Erhållet koncernbidrag från Norrköping Rådhus AB	2	0	4	1	2	3
Resultat efter erhållet koncernbidrag	0	3	0	0	0	0
Total finansiering från Norrköpings Rådhus AB*, mnkr	4	2	6	4	5	3
Balansomslutning, mnkr	26	29	28	21	26	22
Justerat eget kapital, mnkr	11	11	10	10	10	10
Soliditet, procent	44	38	33	46	36	44
Bruttoinvesteringar, mnkr	1	2	0	0	0	0
Antal tillsvidareanställda	24	23	23	22	20	19
Verksamhetstal						
Antal konferenser	425	430	400	328	275	269
Antal konferensbesökare	36 536	42 209	42 881	35 281	34 785	35 269
Antal konserter	71	59	61	53	48	62
Antal konsertbesökare	48 795	44 576	40 246	44 590	35 884	41 472
* Avser summan av verksamhetsbidrag och koncernbidrag från Norrköping Rådhus AB						
** 2013-2015 avses bidrag från Norrköpings kommun.						

Uppmanar till tåg och promenad

Gäster rekommenderas också att ta sig till Louis De Geer på ett hållbart sätt med tåg i den mån det går, och när de väl anlant till Norrköping rekommenderas promenad då anläggningen ligger mycket centralt. En miljö- och hållbarhetspunkt ligger löpande med på bolagets ledningsgruppsmöten där problemställningar och frågor tas upp kring hur den dagliga verksamheten har fungerat, samt hur bolaget ligger till mot de uppsatta målen i Green Key-certifieringen.

Biljettkassan flyttade in

Den 1 oktober 2018 fick Louis De Geer en biljettkassa. Även om de flesta i dag enkelt kan köpa sina biljetter på webben, finns en målgrupp som fortfarande vill köpa biljetterna över disk av en fysisk person. Bolaget anser att det är positivt med ett flöde av människor i huset och uppskattar biljettkassan som ett tillskott för att öka närvaron av Norrköpings invånare.

Hans-Ove Nilsson,
kökschef

På en plats som ständigt byter skepnad, där arbetet är varierat och utmaningarna fortsätter att komma, tröttnar man sällan. Därför har jag arbetat på Louis De Geer Konsert & Kongress i 22 år. 2018 har inte varit något undantag inom bolaget. Det här hänt mycket, och resultatmässigt har det inte varit ett toppår. Vi har haft en ganska turbulent tid, samtidigt som nya medarbetare tillfört energi till bolaget.

På Louis De Geer kan det ena dagen hållas en barnkonsert, och nästa dag en bankettmiddag för tusentals gäster. Det innebär att första dagens pannkakor byts ut mot logistik och timing i balans med smaker och helhetsupplevelser. 2018 var ett år då specialkosten accelererade i omfattning. Allt fler väljer att bli vegetarianer eller veganer och samtidigt

ökar också matallergierna. Det går både mycket arbetstid och pengar för att tillfredsställa alla matalternativ, och är en utmaning att ta fram olika alternativ som ska smaka lika bra och mätta på samma sätt som övriga menyer. Sommarens torra påverkade också utbudet och priserna på livsmedel.

Sedan 2016 är Louis De Geer certifierade enligt Green Key som gett oss ett mätbart verktyg för miljön. Varje år hittar vi nya sätt att utveckla verksamheten på för att arbeta för ett hållbart samhälle. I år har vi fokuserat lite extra på matsvinnet vid våra luncher, vi väger och dokumenterar för att kunna följa upp bättre. Vi har bett våra gäster om hjälp genom att uppmana dem att tänka efter före och inte ta för sig mer än de äter upp.

Norrköping Visualisering AB

Norrköping Visualisering sprider kunskap i världsklass. I nära samarbete med forskning och utbildning driver bolaget det publika science centret vid Visualiseringscenter C. Uppdraget är att med utgångspunkt i den framstående visualiseringsforskningen vid Linköpings universitet, öka intresset för nya medier, teknik och naturvetenskap, samt att bidra till kommunens besöksnäring och näringslivsutveckling.

Varje år tar centret emot cirka 100 000 besökare i interaktiva utställningar, programverksamhet och domteater. Visualiseringscenter C är en unik mötesplats och nationellt ledande miljö för innovation, lärande och samlad kompetens inom visualisering. Bolagets publika verksamhet ger besökarna möjlighet att möta den absolut senaste tekniken och se världen med nya ögon.

Plats för lärande och inspiration

Under helger och lov besöks centret främst av allmänhet, barnfamiljer och turister från Sverige och utlandet. Med generösa öppettider, fri entré till utställningar och programaktiviteter erbjuds upplevelser av hög kvalitet och tillgänglighet. Centret tar årligen emot cirka 10 000 elever från förskola till gymnasium, varav ungefär hälften från Norrköping. Genom avtal har alla kommunens skolelever i årskurs 2, 5 och 8 fria besök till centret. För att besöken ska komplettera och stärka lärandet i klassrummen, utvecklas nya skolprogram i samverkan med utbildningskontoret. År 2018 låg fokus på programmering och tekniska system. Skolbesöken bidrar även till att synliggöra universitetet och vägar till högre utbildning.

Domäventyr och eget utforskande

Domteatern är norra Europas mest tekniskt avancerade dom. Omslutna av film eller i interaktiva visningar får besökare ut-

forska universum med hjälp av data från Nasa, djupare förstå klimatförändringar med hjälp av SMHI, studera havsbotten med Sjöfartsverkets mätningar eller resa in i människokroppen. Årets nyhet var Adventure Dome som förvandlar domen till en spelmiljö där publiken påverkar handlingen och svarar på frågor om djur och natur. Produktionen ingår i ett EU-projekt där bolaget tillsammans med andra tekniskt avancerade verksamheter i Europa, utvecklar nya lösningar för immersiva upplevelser.

Interaktivt Virtual Reality, retrospel och workshops för programmering är fortsatt populärt. För att öka förståelsen för vad som ligger bakom centrets forskning – och hur det hänger samman med matematik – öppnades utställningen Decode the Code, som handlar om grunderna i datorgrafik.

Utveckling under 2019

Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse har beviljat en omfattande donation för att sprida och vidareutveckla verksamheten. Denna möjliggör tekniska investeringar och utveckling av högkvalitativt populärvetenskapligt innehåll. Under 2018 har domen uppgraderats med laserprojektorer och i början av 2019 sker nästa steg då dessa ersätts med marknadens absolut senaste projektorer. Visualiseringscenter erbjuder då en av världens vassaste domupplevelser.

Nyckeltal	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Omsättning, mnkr	28	26	26	25	16	19
varav verksamhetsbidrag från Norrköpings Rådhus AB**	14	14	14	11	5	5
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr	0	0	1	-1	-8	-8
Lämnat koncernbidrag från Norrköping Rådhus AB	0	0	-1	1	8	8
Resultat efter erhållet koncernbidrag	0	0	0	0	0	0
Total finansiering från Norrköpings Rådhus AB*, mnkr	14	14	13	12	13	12
Balansomslutning, mnkr	13	11	12	16	21	21
Justerat eget kapital, mnkr	7	7	9	7	6	6
Soliditet, procent	56	64	63	45	28	28
Bruttoinvesteringar, mnkr	0	0	1	1	0	0
Antal tillsvidareanställda	16	17	14	13	13	15
Verksamhetstal						
Antal besökare	90 600	98 600	113 700	91 500	90 800	95 000
Antal betalande besökare	52 590	47 150	60 500	54 000	51 150	50 500
Antal skolelever	8 300	10 500	10 100	11 700	8 150	8 200
därav skolelever från Norrköpings kommun	5 600	7 100	7 000	6 900	4 200	4 600

* Avser summan av verksamhetsbidrag och koncernbidrag från Norrköping Rådhus AB.

** 2013-2015 avses bidrag från Norrköpings kommun

Miljöarbete

Den största miljöpåverkan kommer främst från energi-användningen som går åt för sciencecenters tekniska lösningar i form av skärmar, datorer, touchskärmar och projektorer. Även restaurangverksamheten har en viss miljöpåverkan, samt att det sker en indirekt sådan genom anläggningens besökare i form av exempelvis uppkomst av avfall. Restaurangen är KRAV-certifierad och arbetar huvudsakligen med ekologiska och närproducerade produkter. Det avfall som uppkommer både från den interna verksamheten och från besökarnas källsorteras i flertalet fraktioner.

Dialog med fastighetsägaren

Bolaget hyr i dag sina lokaler av fastighetsägaren Akademiska Hus, vilken arbetar aktivt med att se över sin miljöpåverkan i fastighetsbeståndet. Här har bolaget en pågående dialog med fastighetsägaren för att se över vilka åtgärder som ska genomföras för en minskad energianvändning i lokalerna. Under 2018 har man bytt ut samtliga lampor i cirka 150 spotlights, vilket halverat energiåtgången i dessa armaturer. Samtlig personal har varit med och formulerat bolagets miljöplan som årligen följs upp. Kontorsverksamheten inom bolaget är certifierat enligt Norrköpings kommuns kriterier för Grönt kontor.

Sofia Seifarth, VD

Norrköping Visualisering har ett viktigt uppdrag.

För att vi ska kunna möta dagens och morgondagens samhällsutmaningar måste fler fundera, testa, klura och hitta lösningar. Det krävs innovationskraft. Med visualiseringsteknik kan vi förstå mer och se världen på nya sätt. Utifrån olika perspektiv inspirerar vi unga att fundera över lösningar, se vägar framåt för personlig utveckling och utbildning, och för samhället.

Den tekniska utvecklingen går snabbt, och i takt med den möjliggörs nya sätt att lära genom att utforska och laborera digitalt. De närmaste åren fokuserar bolaget på att fortsätta ligga i absoluta framkant genom att utveckla framtidens lär- och innovationsmiljöer i samverkan med externa aktörer.

Bolagets uppdrag är omfattande relativt arbetsstyrkan. Personalen jobbar varje dag intensivt och kreativt för att ge besökarna upplevelser utöver det vanliga. Tidvis är arbetssituationen pressad och vi jobbar brett med åtgärder för att skapa en så hållbar arbetsmiljö som möjligt, något som bolaget också uppmärksammats för.

Under de närmaste åren strävar Visualiseringscenter efter att i ännu större utsträckning erbjuda elever, allmänhet och näringsliv möjlighet att laborera med öppna datamängder för att själva utforska olika scenarios och lösningar, ett innovativt testlab för samhällsutmaningar. Det ser vi som nästa kliv i utvecklingen för Sveriges ledande digitala science center.

Norrköping Science Park AB

Norrköpings Science Parks uppdrag är att bidra till hållbar tillväxt genom att stimulera innovation i mötet mellan näringsliv, akademi och samhälle. Norrköping Science Park erbjuder en attraktiv innovationsmiljö, stöd för affärsutveckling av nya och befintliga företag, facilitering och ledning av innovationsprocesser samt verkar som en neutral nod för samverkan inom ekosystemet.

Norrköping Science Park har i dag 200 anslutna företag med 2 000 anställda. Bolagets verksamhet bedrivs främst på Strykbrädan och i den Klövernäga fastigheten Pronova. Bolaget samarbetar även med associerade företag utanför dessa miljöer, som är anslutna genom deltagande i olika initiativ eller projekt. Under 2018 har Norrköping Science Park varit verksam inom sju olika initiativ och projekt som delfinansierats genom Vinnova, Tillväxtverket, Energimyndigheten och Region Östergötland.

Fokus och utveckling

Norrköpings Science Park har efter några år av hög personalomsättning med en del svårigheter som följd, fokuserat på att bygga en ny organisation och leverera i sina åtaganden. Utvecklingen har varit mycket positiv, verksamheten har accelererat och bolaget har gått in i flera lyckade projekt som varit gynnsamma för såväl bolaget som de anslutna bolagen.

En ny och mer ändamålsenlig hemsida har lanserats för att tydliggöra Norrköping Science Parks tjänster och erbjudande. En ny tjänst där de anslutna företagen har möjlighet att annonsera lediga tjänster har inrättats – ett mycket uppskattat inslag då företagen växer och bristen på kvalificerad kompetens är mycket påtaglig och utgör ett tillväxthinder.

Norrköping Science Park har arrangerat en stor mängd event och evenemang, många i egen regi men även tillsammans med partners. Extra roligt att nämna är Future Summit som gick av stapeln i början på september. Talare från några av världens ledande varumärken bjöds in för att inspirera

kring framtidens kompetensförsörjning. Eventet blev mycket uppskattat och fick stor spridning i media.

Hållbarhet

Miljö och hållbarhet är en viktig del i bolagets verksamhet och genomsyrar alla events, projekt och initiativ. Det är också ett krav från bolagets finansörer att koppla alla insatser till de globala målen och Agenda 2030. Det handlar om att på olika sätt informera och inspirera att skapa hållbara affärsmodeller ur ett ekonomiskt, ekologiskt och etiskt perspektiv. En allt viktigare hygienfaktor för bolag, både i affärer och vid rekrytering.

Som exempel kan nämnas projektet ”Visual Agenda”, vars syfte är att inspirera och informera kring de 17 globala målen. Användaren kan interagera med de globala målen i form av lysande kuber kopplat till en webbapplikation som mäter användarens kunskaper.

Bolaget arbetar ständigt med miljöförbättringar där det finns möjlighet att påverka. På Coffice är målsättningen att bli ett så hållbart co-working space som möjligt och att också vara en förebild för de bolag som finns i bolagets miljö. Främst har det växlat över till ekologiska produkter och kaffet som serveras är kravmärkt och Fairtrade. För att minimera plastavfall används glasburkar och bivaxdukar istället för plastfolie. Engångsmaterial används aldrig. Det avfall som uppstår källsorteras i sju olika fraktioner och dessa återvinningskärl används: kompost, metall, färgat och ofärgat glas, brännbart, batterier, glödlampor.

Nyckeltal *	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Omsättning, mnkr	9	11	9	10	11	11
Varav verksamhetsbidrag från Norrköpings Rådhus AB	5	5	5			
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr	0	2	1	0	0	0
Balansomslutning, mnkr	5	5	4	5	5	5
Justerat eget kapital, mnkr	3	3	2	1	1	1
Soliditet, procent	70	61	45	32	23	21
Bruttoinvesteringar, mnkr	0	0	0	0	0	0
Antal tillsvidareanställda	7	7	8	9	7	9

* Norrköping Rådhus AB förvärvade aktierna i Norrköping Science Park den 1 april 2016

Mat och kontorsmaterial

Konferensmaterial i form av pennor är av återvunnet och miljömärkt material. Bolaget väljer också i första hand miljöcertifierade leverantörer, till exempel miljömärkt städmaterial och istället för engångsförpackningar har det växlats över till refill. När det ordnas event i egen regi väljs i första hand vegetariska alternativ. Anmälda deltagare påminns om att anmäla förhinder för att minska matsvinn och uppmuntras att ta sig till eventet på ett så hållbart sätt som möjligt, genom att välja hållbara transporter och en promenad genom vårt vackra industrilandskap. Vid events och utbildningar genomförs en

nöjdhetsundersökning för att säkerställa kvaliteten på innehållet samt för att kunna göra förbättringar i verksamheten.

Utveckling under 2019

Norrköpings Science Park kommer under 2019 att påbörja ett samarbete med de statliga verken genom pilotprojektet ”Ignite Public 2019”. Det handlar om att ge fler små och medelstora företag möjlighet att delta i offentliga upphandlingar, och att ge offentlig sektor tillgång till de bästa samhällsnyttiga innovativa lösningarna som kan bidra till verksamhetens utveckling.

Heléne Njord-Westerling,
vice vd och verksamhetschef

Den nya organisationen är på plats och har utvecklats under året. Vi verkar i en komplex bransch med många intressenter och det har bitvis funnits en del utmaningar, men vi har steg för steg bemästrat dem och tillsammans hittat en väg framåt. Alla anställda har bidragit till en fantastisk nystart för bolaget.

Bolaget har återigen stärkt sitt varumärke och satt Norrköping som en innovativ plats på kartan. Intresset för verksamheten har ökat med både nationella och internationella samarbeten under året.

Vi ser med tillförsikt på 2019 och planerar för en rad spännande projekt och initiativ där vi bland annat kan komma att samarbeta med andra enheter inom Norrköpings kommun.

Våra medarbetare är det absolut viktigaste verktyget vi har, och det kommer därför att vara avgörande för verksamheten hur vi jobbar vidare för att utveckla organisationen. Långsiktighet och hållbarhetsfokus är en förutsättning för att lyckas bidra till att Norrköping blir en attraktiv plats för nya tekniska innovationer, framtidens bolag och talanger.

Hållbarhet

Norrköpings kommuns Vision är att till 2035 vara en av landets miljöfrämsta kommuner. Kommunen arbetar därför kontinuerligt med att ställa om till ett samhälle som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers behov, det vill säga en utveckling som tar hänsyn både till den ekonomiska, ekologiska och sociala dimensionen av samhällsutvecklingen.

Ett hållbart Norrköping

17 Globala mål för en hållbar utveckling

Vid en FN-konferens i september 2015 antog världens ledare globala mål för en hållbar utveckling, Agenda 2030. Agenda 2030 innehåller 17 globala mål och 169 delmål som ska leda mot en fredlig och hållbar framtid. Det är allas vårt ansvar att arbeta för en hållbar utveckling och därför har vi valt att koppla våra hållbarhetsindikatorer till de globala målen. På så vis kan vi tydliggöra hur bolagskoncernens verksamhet bidrar till de globala målens uppfyllelse.

Gröna obligationer

Norrköpings kommun emitterade hösten 2016 sina första Gröna obligationer. Pengarna som kommunen lånar inom ramen för de Gröna obligationerna investeras i klimatsmarta och hållbara projekt inom kommunens organisation. Genom att emittera Gröna obligationer bidrar kommunen till att öka medvetenheten och intresset för hållbara investeringar i kom-

munen och samtidigt till att inspirera investerare att placera sina pengar i hållbara projekt. Tillsammans med SEB har ett ramverk tagits fram som styr vilka projekt som kan finansieras genom de Gröna obligationerna. Exempelvis handlar det om att finansiera energieffektiva nybyggnationer och renoveringar samt avstå projekt som innebär investeringar i fossila eller nukleära energikällor inom ramen för Gröna obligationer. Pengarna finns på ett spårbart konto och är öronmärkta för investeringar inom ramverket. I nuvarande portfölj ingår fyra projekt varav tre återfinns inom bolagskoncernen:

- Nodras införande av flerfackssystem för källsortering i kommunens en- och tvåfamiljshus.
- Norrevos nybyggnation av äldreboende Røjningen 3:1 i Åby.
- Två flerbostadshus bestående av hyreslägenheter och studentboenden, i Hyresbostädernas samverkan med Klöverns nybyggnation av Kopparhammaren 2.

Globala mål i Agenda 2030

Goda hållbarhetsexempel under 2018

Elcyklar för friskare personal

Nodra har under 2018 utrustat samtliga arbetsplatser med elcyklar med syftet att främja fysisk aktivitet på arbetstid samt minska antalet korta bilresor på bolaget. Många anställda utnyttjar förmånen och uppskattar fina cykelturer längs Strömmen.

Reducerade lustgasutsläpp på Slottshagen

Projektet att minska utsläppet av lustgas vid Slottshagens reningsverk genom att byta process startade 2017 och färdigställdes under 2018. Under 2018 har mätningar utförts för utvärdering och det visar att lustgasutsläppet vid normal drift minskat med 90% från det aktuella processteget.

Plusboende skapar trygghet och ökar den sociala samvaron hos seniorerna

Ett bra exempel på både social och ekonomisk hållbarhet är Hyresbostäders omdaning av kv. Granen (byggt på 70-talet) till ett sk Plusboende. Över 120 mindre lägenheter i centrala Norrköping har tillgänglighetsanpassats och renoverats för att skapa bostäder till den allt större gruppen seniorer. Närheten till centrum, till träffpunkter och offentlig service är mycket uppskattat. Genom denna satsning ökar inte bara trygghet och social samvaro utan det skapar också bättre samhällsekonomi genom att kunna erbjuda kvarboende långt upp i åldrarna.

A person is riding a bicycle on a dirt road that stretches into the distance. The sun is low on the horizon, creating a warm, golden glow and long shadows. The road is flanked by trees and vegetation. The overall scene is peaceful and evokes a sense of sustainable living.

Nodra medverkar i projektet NORELD, ett kommunalt partnerskapsprojekt tillsammans med Uasin Gishu County i Kenya inom avfalls- och sophanteringsområdet.

Nodra inspirerar till ökad återvinning i Kenya

Nodra medverkar i projektet NORELD, ett kommunalt partnerskapsprojekt tillsammans med Uasin Gishu County i Kenya inom avfalls- och sophanteringsområdet. Det övergripande målet är att bidra till en mer hållbar och renare miljö både lokalt och globalt. Målet ska uppnås genom att höja medvetenheten av behovet av och fördelarna med förbättringar av avfallshanteringen för hälsan, miljön och ekonomin.

Genom förvärv av återvinningsteknologi för att förbättra situationen på soptippar i Kenya. Nodra bidrar främst med expertkunskaper kring avfallsinsamling och hantering. Bolagets engagemang ger ett bredare perspektiv på avfallshanteringen och stimulerar medarbetare att engagera sig i liknande projekt i framtiden.

Sårbarhetsanalys rustar för framtidens klimatförändringar

Under 2018 genomfördes i samarbete med Linköpings universitet en omfattande sårbarhetsanalys av samtliga fastigheter i Hyresbostäders bestånd kopplat till klimatpåverkan. Hyresbostäder är nu betydligt bättre rustade kunskapsmässigt, och har en tydlig agenda för hur bolaget ska anpassa både befintliga och nya hus till framtidens klimatpåverkan till exempel i form av regn, översvämningar med mera.

Minskad energianvändning på Hyresbostäder

Arbetet med att minska energianvändandet går mycket bra. Målet för 2018 var att (jmf 2005) minska användandet

med 20% och det uppnåddes redan tidigt på hösten. Prognosen för helåret är 23%.

Hälsan i fokus för Norrköpings Hamns personal

Det är viktigt att personalen mår bra för att kunna göra ett bra jobb. Därför har Norrköpings Hamn haft ett stort hälsofokus under 2018, bland annat genom hälsoföreläsningar med olika teman såsom kost, träning, stress och sömn. Bolaget har också erbjudit hälsocoaching i gruppform för de som varit intresserade. Gensvaret har varit positivt och när projektet avslutas under våren 2019 kommer en utvärdering att göras för att se hur bolaget kan jobba med hälsofrågor framöver.

Under 2018 infördes också hälso- och arbetsmiljöprofil för alla anställda som önskar, detta har tidigare enbart varit för de som fyllt 40 år. Under våren 2019 presenteras en grupp rapport som ger vidare hjälp i att prioritera friskvårdsarbetet framöver.

Agenda 2030 och visualisering i spännande kombo

Under året startade Norrköpings Science Park AB Visual Agenda 2030 med syfte att upplysa näringsliv, samhällsföreträdare och allmänhet om de globala målen samtidigt som olika visualiseringstekniker exponeras. I ett första steg har fysiska kuber och en interaktiv webbapp tagits fram. I nästa steg ska kuberna utvecklas med bland annat visualiserad statistik som ska ge en ökad förståelse för de globala målen och dess delmål. Även interaktionen med kuberna ska utvecklas genom tex AR (augmented reality) och VR (virtuell reality).

Våra intressenter

Bolagskoncernen har ett stort antal intressenter som berörs av respektive bolags verksamhet - alltifrån medarbetare, hyresgäster, leverantörer, myndigheter, samarbetspartners, kunder till norrköpingsbor. Att ha en bra kommunikation med intressenterna är mycket viktigt och inom bolagskoncernen genomförs regelbundna intressentdialoger i form av exempelvis enkätutskick för att mäta hyresgästers, kunders och medarbetares nöjdhet men även kontinuerliga möten med leverantörer. Moderbolaget har också regelbundna ägardialogmöten med dotterbolagen för att kunna utvärdera och utveckla verksamheten. För bolagskoncernen som helhet har de väsentligaste intressenterna identifierats till medarbetare, kunder och leverantörer.

Väsentlighetsanalys

För att hitta de väsentligaste fokusområdena för bolagskoncernen genomfördes under hösten 2017 en väsentlighetsanalys i form av en workshop. På workshopen deltog nyckelpersoner från bolagskoncernen. Utifrån tolv i förväg utvalda fokusområden och de väsentligaste intressenterna fick varje bolag göra en bedömning av dels hur viktigt det är för varje intressent att bolaget arbetar med fokusområdet och dels hur stor påverkan bolaget i sig har på fokusområdet. Resultaten slogs sedan samman för att nå fram till de väsentligaste fokusområdena för hela bolagskoncernen, se nedanstående diagram.

Eftersom både verksamheten och storleken varierar stort bland koncernens tolv dotterbolag viktades svaren. Fokusområde 1-6, som är mer miljöinriktat, viktades utifrån bolagens omsättning. Fokusområde 7-12, som är mer socialt inriktat, viktades utifrån antal anställda i bolaget. I nedanstående diagram utläses att de väsentligaste fokusområdena (inringade) för hela bolagskoncernen är energianvändning, avfallshantering, utbildning, hälsa och säkerhet, anti-korruption och diskriminering.

Energieffektivt och förnybara energikällor

Att fasa ut fossila energikällor och att använda energin på ett effektivt sätt är viktigt för att minska vår klimatpåverkan. Norrköpings kommun har genom sin Energiplan satt upp en ambitiös målsättning om att till år 2030 energieffektivisera med 30 procent jämfört med 2005 års nivå och att till år 2030 enbart använda förnybara energikällor. Inom bolagskoncernen sker ett brett arbete för att nå upp till dessa mål.

Norrköping växer i snabb takt och visionen är att Norrköping till 2035 kommer att ha runt 175 000 invånare. Det innebär att det byggs mycket nytt i Norrköping, även inom bolagskoncernen. Det är viktigt att byggnationerna sker på ett hållbart och energieffektivt sätt och både Hyresbostäder, Norrevo och Norra Staden har som ambition att nå upp till kriterierna motsvarande Miljöbyggnad Silver vid nyproduktion.

I koncernens fastigheter mäts energieffektivisering i form av energianvändning per kvadratmeter och delas upp på två olika poster – uppvärmning (värme och varmvatten) och elenergi. Det är framförallt Norrevo som äger och förvaltar de flesta av koncernens fastigheter och också mäter energianvändningen i dessa. Hyresbostäder, Norrköpings Hamn, Norrköping Airport och Nodra gör dock sina egna uppföljningar av energianvändningen. För Norrköpings Hamn, Norrköping

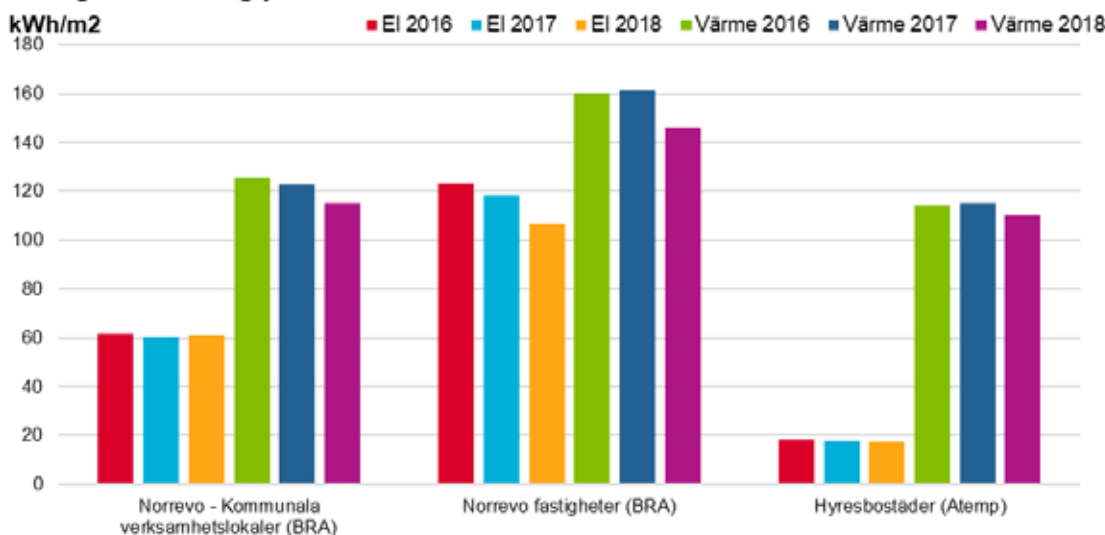
Airport och Nodra är verksamheterna så specifika så att tetalet energianvändning per kvadratmeter inte blir relevant. Istället tittar Norrköpings Hamn på energianvändning per hanterat ton gods, Norrköping Airport på energianvändning per passagerare och Nodra mäter energianvändning per kubikmeter producerat dricksvatten respektive renat avloppsvatten.

Uppvärmning av kommunens lokaler sker framförallt med fjärrvärme. Då fjärrvärmen produceras till stor del av hushållsavfall innehåller det en viss andel fossilt material, främst fossila plaster. Här finns en utmaning att få till en bra bränslemix för att uppnå målet om hundra procent förnybara energikällor. Till viss del installeras solpaneler på fastigheter, både Hyresbostäder och Norrevo har ett par fastigheter med solpanel men än så länge i ganska sparsam utsträckning.

Norrevo genomför energikartläggningar i alla byggnader med stor energianvändning och rapporterar det till Energimyndigheten. Syftet med energikartläggningarna är att hitta lönsamma energieffektiviseringsåtgärder och Norrevo har integrerat detta i det systematiska energieffektiviseringsarbetet.

Under 2018 utökar Norrevo den förnybara elproduktionen med ytterligare en solcellsanläggning i samband med nybyggnation av LSS-boende i Vrinneviområdet.

Energianvändning per kvadratmeter

Diagrammen visar energianvändning per kvadratmeter fördelat på el och värme för Hyresbostäder och Norrevo. Norrevo's staplar är i sin tur indelade i två olika poster - Kommunala verksamhetslokaler och Norrevo fastigheter. Då fastighetsytan mäts med olika system är inte mätetalen helt jämförbara mellan aktörerna, däremot är den procentuella förändringen mellan aktörerna jämförbar. Hyresbostäder mäter energianvändning i kWh/m2 atemp (summan för invändig area för respektive våningsplan som värms upp till 10 grader C), Norrevo mäter energianvändningen i kWh/m2 BRA (bruksarean – alla våningsplans area och begränsas av de omslutande byggnadsdelarnas insida.). Tidigare mättes Norrevo fastigheter i BTA (bruttoarea – summan av alla våningsplan och begränsas av byggnadsdelarnas utsida), men från och med 2018 mäts samtliga fastigheter enligt BRA. 2016 och 2017 års statistik för Norrevo fastigheter har därför korrigerats med ett schabloniserat BRA-värde för att kunna vara jämförbart mellan åren. Vi kan se en positiv utveckling framförallt vad gäller energieffektivisering av uppvärmning mellan 2017 och 2018. Jämför vi med 2005 års värden ligger effektiviseringen på mellan 25-30%.

Hyresbostäder arbetar aktivt med att minska energianvändningen i sina fastigheter både genom fysiska energisparåtgärder som byte av tvättmaskiner och belysning samt genom att inspirera sina hyresgäster till ett mer hållbart beteende. Som hyresgäst kan de som är engagerade få utbildning inom energi- och miljöområdet för att sedan kunna inspirera sina grannar till ett förändrat beteende.

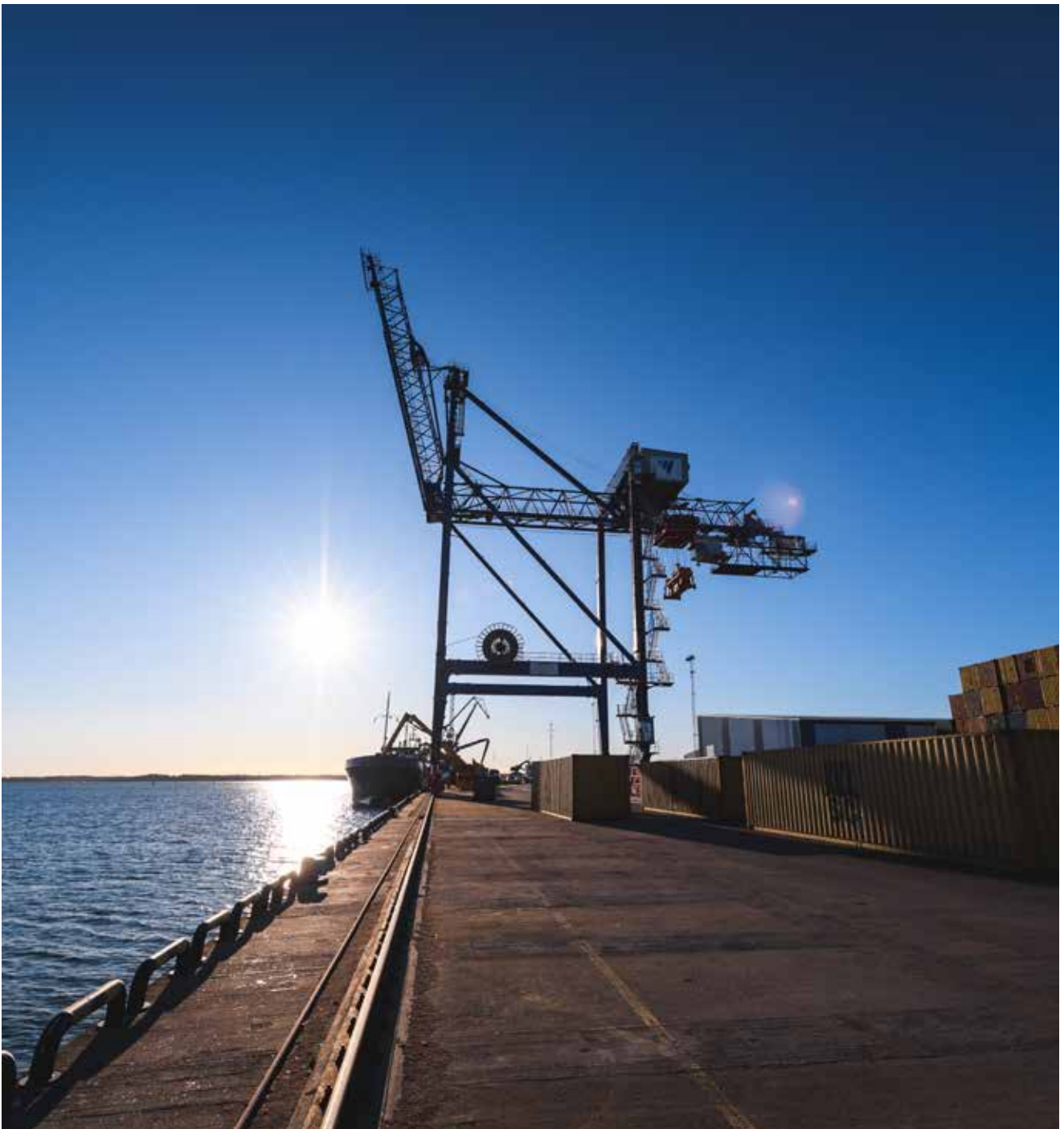
Norrköpings Hamn genomförde en energikartläggning av hela verksamheten 2011. Från kartläggningen framkom en del förbättrande åtgärder vilka har arbetats med sedan dess. Under hösten 2018 genomförs en förnyad kartläggning med förhoppning att hitta ytterligare förbättringsområden.

När det gäller förnybara drivmedel i bolagskoncernens fordon så är bolagen på god väg. Exempelvis drivs Nodras sopbilar helt på förnybara drivmedel i form av biogas och HVO. Nodra har även ambitionen att utveckla krav på förny-

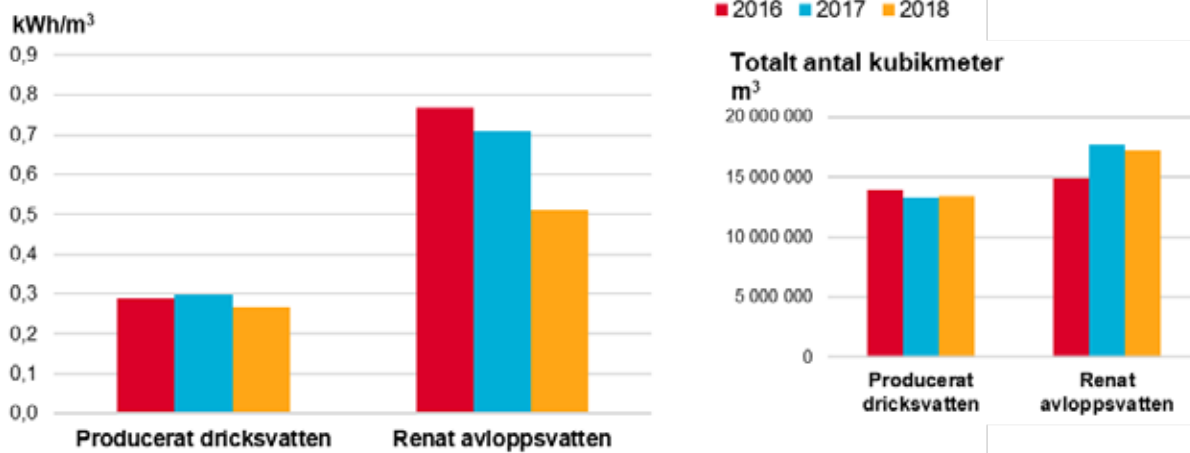
bara drivmedel i kommande leverantörsupphandlingar samt att se till att antalet egna resor inom verksamheten blir färre genom till exempel digitalisering och sker med fordon som drivs på förnybara drivmedel. Norrevos fordonspark består av biogasbilar och en elbil. Även Norrköpings Hamn och Hyresbostäder har som ambition att byta ut drivmedlen i sin fordonspark till förnybara drivmedel under de närmaste åren.

Norrköping Airport påbörjade 2015 en övergång från diesel till HVO i sina fordon. Till följd av flygsäkerhetsaspekter körs fordonsflottan så långt det är möjligt på HVO. Under 2018 har investering i nybyggnation för diesel-/HVO-anläggning (inklusive markutredning) skett, med syfte att begränsa risker för miljöpåverkande utsläpp.

Norrköping Airport har även erhållit bidrag från Naturvårdsverket som delfinansiering för att kunna satsa på installation av laddstolpar för elbilar.

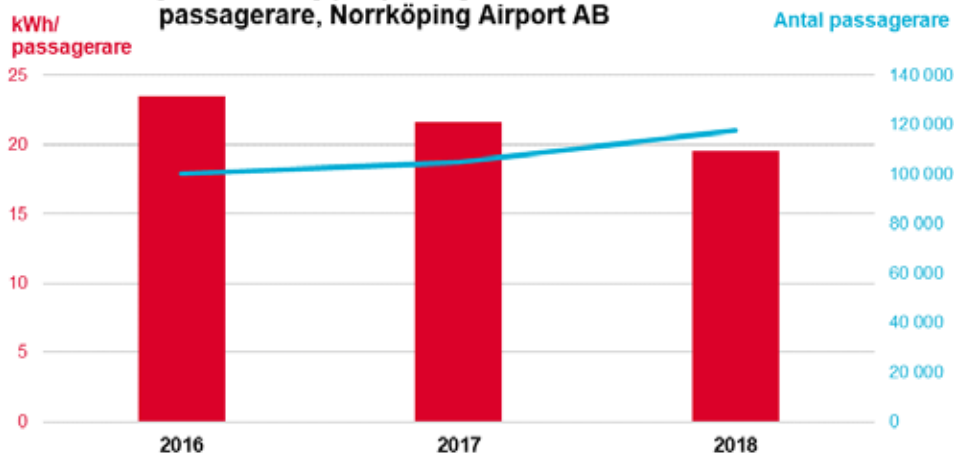

Energianvändning per kubikmeter vatten, Nodra AB

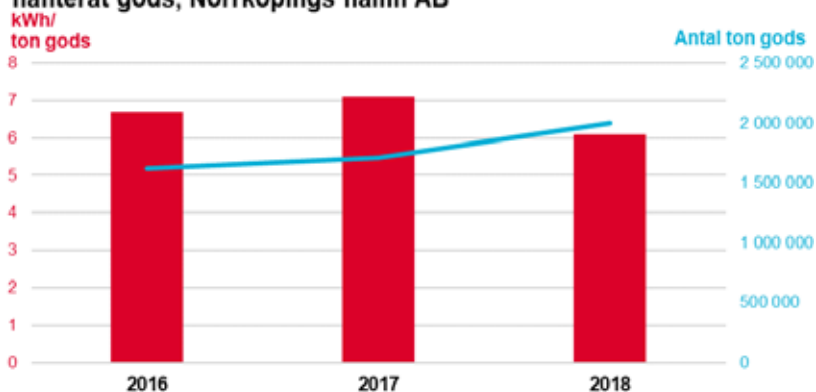
Energianvändning per kubikmeter producerat dricksvatten respektive renat avloppsvatten samt antal kubikmeter producerat dricksvatten respektive renat avloppsvatten för Nodra AB 2016, 2017 och 2018. 2017 installerades en gasturbin på Slottshagens reningsverk, vilken tar hand om tidigare avfacklad gas. Detta har lett till en rejäl energieffektivisering mellan 2016 och 2018.

Energianvändning per passagerare samt antal passagerare, Norrköping Airport AB

Energianvändning per passagerare för Norrköping Airport 2016, 2017 och 2018. Passagerarantalet fortsätter att öka samtidigt som den totala energianvändningen minskar vilket innebär att energianvändningen per passagerare totalt minskat.

Energianvändning per ton gods samt totalt antal ton hanterat gods, Norrköpings hamn AB

Energianvändning per hanterat ton gods för Norrköpings hamn AB, 2016, 2017 och 2018. Mängden hanterat gods fortsätter att öka sedan 2016. Mellan 2017 och 2018 har energianvändningen samtidigt minskat något vilket innebär att energianvändningen per hanterat ton gods förbättrats avsevärt jämfört med tidigare år.

Norrköping ska bli bäst på avfallssortering

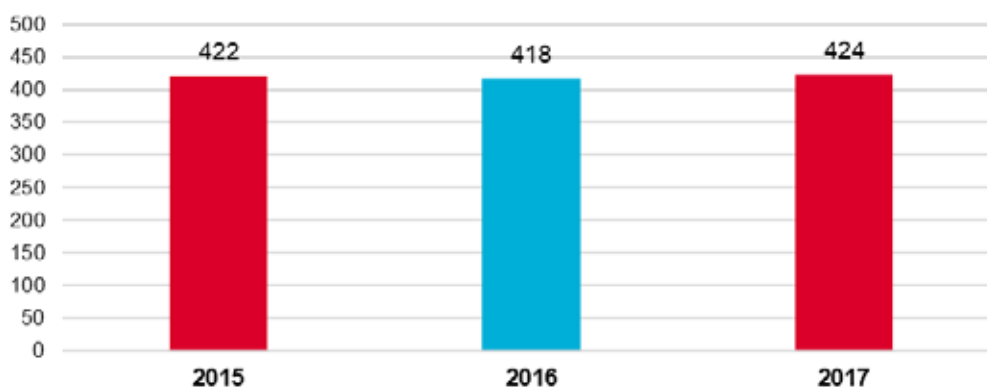
Avfallshanteringen i Norrköping följer avfallstrappan, ett verktyg som visar på hur kommunen ska prioritera i avfallsarbetet. I första hand bör så lite avfall som möjligt uppkomma. När det väl uppkommit ett avfall ska det återanvändas i så stor utsträckning som möjligt, exempelvis genom secondhand. Därefter ska materialet i avfallet återvinnas. Det handlar exempelvis om förpackningar och matavfall som kan användas med en ny funktion. Nästa steg är att återvinna energinnehållet i avfallet. Det sker genom förbränning som i sin tur skapar fjärrvärme. Först när alla dessa möjligheter har uttömts eller om avfallet ska fasa ut ur kretsloppet bör avfallet läggas på deponi. För varje kliv uppåt på avfallstrappan sparas både energi och andra naturresurser.

Dagens Avfallsplan har ett övergripande mål om att minska de totala avfallsmängderna men även farligheten på avfallet. En ny avfallsplan är på väg att arbetas fram där smart konsumtion, återanvändning och förebyggande insatser står i fokus. Det planeras även för en ny Returpunkt med större

möjligheter till återanvändning och återvinning av avfall. Under 2016-2017 har ett flerfackssystem införts för alla en- och tvåfamiljshus i Norrköping, vilket innebär att många norrköpingsbor nu har fått förbättrade möjligheter att bidra till ökad materialåtervinning. Flerfackssystemet går ut på att hushållet får två kärl med fyra fack vardera där matavfall, pappersförpackningar, tidningar, metallförpackningar, glasförpackningar (färgat och ofärgat), plastförpackningar och brännbart sorteras ut. Dessutom finns en separat box för batterier och ljuskällor, det vill säga totalt tio fraktioner. Införandet har lett till att andelen förpackningar i den brännbara fraktionen har minskat, att materialåtervinningen har ökat och att vi därigenom lyckats klättra en bit uppåt i avfallstrappan. Under 2018 har en utvärdering av införandet genomförts, bland annat genom plockanalyser, och resultatet kommer att presenteras under 2019. Plockanalyserna kommer konkret kunna visa resultatet av flerfackssystemet, det vill säga Norrköpingsborna blir bättre på sortering när tjänsten finns på den egna tomten.

Hushållsavfall i kilo per invånare, Norrköping

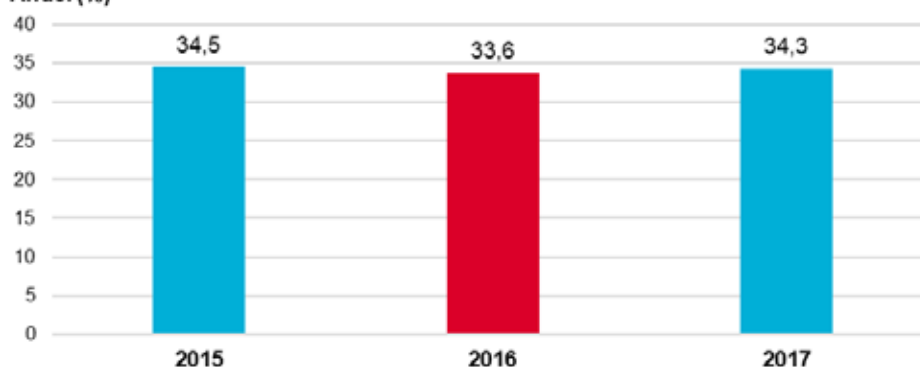
Kg/inv

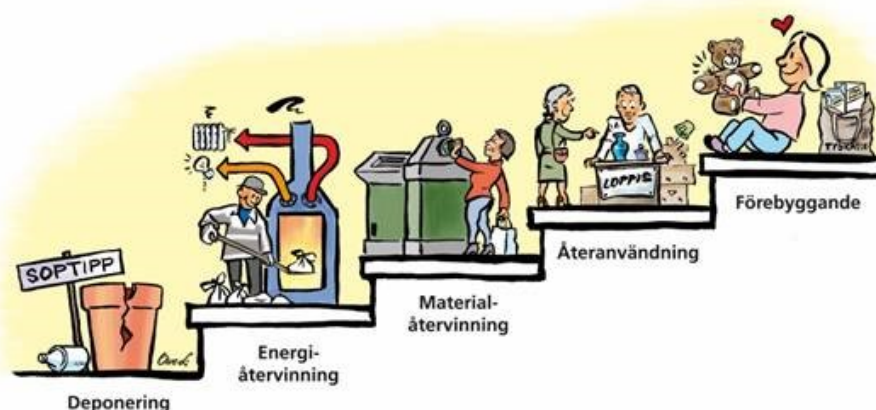
Total mängd insamlat hushållsavfall i kilo per invånare år 2015, 2016 och 2017. Avfallsstatistiken kommer från Avfall Sverige och är inte tillgänglig förrän i slutet av mars varje år vilket innebär att statistiken släpar efter ett år. Avfallsmängderna för Norrköping ligger på ungefär samma nivå mellan 2015 och 2017. Jämför vi med rikssnittet som 2017 låg på 473 kg hushållsavfall per invånare så ligger Norrköping rejält under.

Andel hushållsavfall som materialåtervinns, Norrköping

Andel (%)

Andel av totalmängden insamlat hushållsavfall som materialåtervinns inklusive matavfall för Norrköping 2015, 2016 och 2017. Materialåtervinningen ligger på ungefär samma nivå mellan 2015 och 2017 och stämmer väl överens med rikssnittet som 2017 låg på 35%. Även för materialåtervinningsstatistiken släpar statistiken efter ett år.

Avfallstrappa

God arbetsmiljö är en självklarhet

För att kunna erbjuda en attraktiv verksamhet till våra kunder är det viktigt med engagerade och kompetenta medarbetare. Även den fysiska, sociala och organisatoriska arbetsmiljön måste vara god med ett förebyggande friskvårdsarbete så att arbetsrelaterade sjukskrivningar och arbetsolyckor undviks. Det är också viktigt att trivas på arbetet, att få utvecklingsmöjligheter och att inte utsättas för diskriminering, kränkningar eller trakasserier i någon form.

Samtliga verksamheter i Norrköpings kommun ska präglas av kommunens värdegrund vilken är respekt, delaktighet och trovärdighet. Enligt kommunens plan för lika rättigheter och möjligheter ska alla arbeta aktivt för att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Antalet anställda varierar stort i bolagskoncernens tolv dotterbolag – Hyresbostäder har knappt 190 medarbetare medan Norrköpings Spårvägar, Norrköpings Parkering, Norra Staden och Norrköpings Science Park har inga eller bara ett fåtal medarbetare. Nedan beskrivs ett antal exempel från några av de större bolagen. Hyresbostäder arbetar efter en värdegrund med ledorden Lyhörd, Attraktiv, Pålitlig och Drivande och har regelbundna medarbetarträffar där förhållningssätt till varandra och till bolagets hyresgäster diskuteras. Bolaget erbjuder även sina medarbetare friskvårdspeng och arrangerar regelbundna friskvårdsaktiviteter. Medarbetarnas kompetens och motivation utvecklas kontinuerligt genom ett antal olika insatser inom exempelvis projekt ”motiverade medarbetare”. Även övriga koncernbolag erbjuder medarbetarna friskvårdsbidrag som en hälsofrämjande insats.

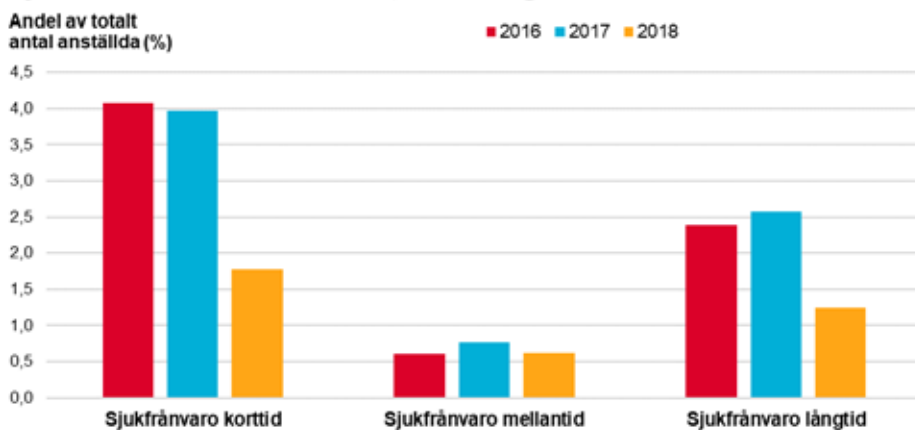
Nodra arbetar aktivt för en hälsofrämjande arbetsplats och har bland annat under året anordnat föreläsningar på temat

hälsofaktorer på arbetet, stress- och sömn, tillsammans med företagshälsovården. Medarbetarna har även blivit erbjudna att gå på stresshanteringskurs och stress- och sömnkurs, vilket har varit mycket uppskattat.

Nodra har under 2018 fortsatt sitt utvecklingsarbete inom arbetsmiljöområdet, och införde under början av året ett tillbud- och skaderapporteringssystem, ENIA. Det nya systemet underlättar för bolagets medarbetare att, på ett enkelt och smidigt sätt, rapportera in tillbud, risker och arbetsskador i verksamheten, vilket även innebär att bolaget kan arbeta mer förebyggande och strukturerat med arbetsmiljöfrågor. Införandet av systemet har således inneburit en kvalitetssäkring av det systematiska arbetsmiljöarbetet på bolaget. Nodras satsningar på arbetsmiljöfrågor, uppmärksammades under hösten, då bolaget fick ta emot kommunens hederspris för sitt goda utvecklingsarbete inom arbetsmiljö. Att vara en verksamhet inom hamnbranschen innebär att det finns många riskfyllda arbetsmoment. Tillbud, olyckor och riskobservationer registreras och följs kontinuerligt upp för att kunna leda till förbättringar inom området och därmed en säkrare arbetsmiljö.

I syfte att strukturerat och systematiskt ta fram en plan för att förbättra arbetsmiljön, har Norrköpings Hamn under 2018 gjort flera riktade insatser med att bland annat identifiera brister och utmaningar inom bolagets arbetsmiljö. En av insatserna har inneburit att en genomgång av bolagets systematiska arbetsmiljöarbete har påbörjats. Projektets syfte är att skapa en tydligare struktur, att utarbeta mallar för rutiner och instruktioner samt att förbereda ett omtag av styrande dokument på bolagets intranät. Projektet kommer att fortgå under 2019. Under året har även en övergripande arbetsmiljöanalys utförts av extern leverantör. Analysens syfte har varit att identifiera brister och utmaningar inom bolagets arbetsmiljö samt

Sjukfrånvaro tillsvidareanställda, totalt bolagskoncernen

Total andel sjukfrånvaro av totalt antal anställda för bolagskoncernen per år fördelat på kort, mellan och långtidssjukskrivning 2016, 2017 och 2018. Korttid= 1-14 dagar, mellantid= 15-60 dagar och långtid= 61 och över. Både korttidsfrånvaron och långtidsfrånvaron minskade rejält från 2016 till 2017. Mellantidsfrånvaron ligger relativt oförändrad.

det administrativa systematiska arbetsmiljöarbetet. Analysens resultat har sedan brutits ned och utmynnat i en prioriteringslista, där olika avvikelser listas utifrån risk, konsekvens och tidsram för åtgärd. Utifrån prioriteringsordning kommer bolaget systematiskt arbeta för att förbättra arbetsmiljön samt sättet att arbeta med arbetsmiljöfrågorna.

Under 2018 har Norrköpings Hamn också jobbat aktivt med att implementera bolagets värdegrund. Genom workshops har chefer, ledning och medarbetare fått diskutera Samarbete – Gemenskap – Glädje som är bolagets ledord.

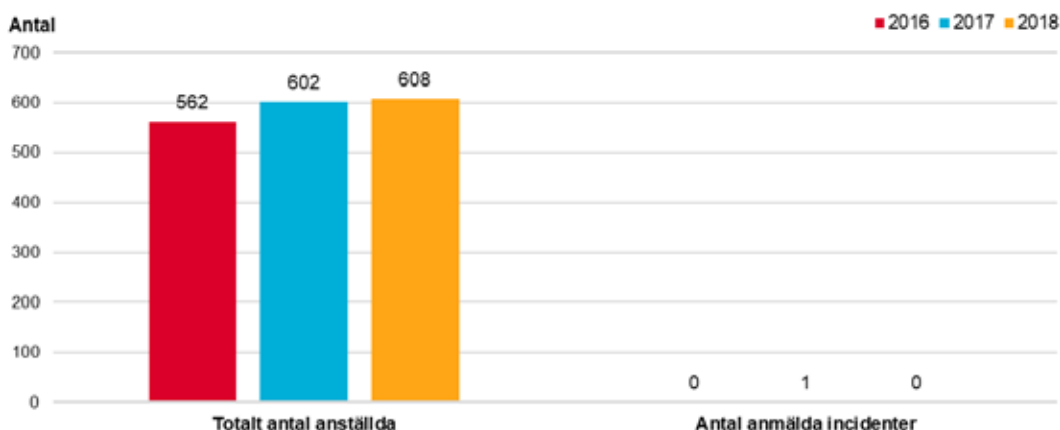
Chefer och ledare är viktiga föredömen i organisationen och förses med kontinuerlig utbildning. Bolaget har därför fortsatt arbeta med ledarskapsutveckling och under året haft två träffar med fokus på ledarskap. Bolaget jobbar också kontinuerligt med olika former av personalutbildning.

Norrevo arbetar efter en värdegrund med ledorden Professionell, Tillgänglig och Nyttänkande. Under 2017 och 2018 har utbildning och övningar med värdegrunden som utgångspunkt genomförts för chefer och medarbetare. Värdegrunden ingår också som en viktig beståndsdel i 2019 års

Verksamhetsplaner för respektive enhet, ledorden diskuteras i utvecklingsamtal och återkommande genomförs aktiviteter med koppling till värdegrunden, genom exempelvis olika typer av övningar vid personal- och enhetsmöten. Medarbetarundersökningar genomförs återkommande vartannat år inom Norrevo, senast våren 2018. Motiverad medarbetarindex landade på 3,8 på en femgradig skala, med mål om att nå 4,0 till nästa mätning år 2020. Därtill genomförs micromätningar under mellanåren, där ett mindre antal utvalda frågor som har bäring på Norrevos mål för Organisatorisk och social arbetsmiljö mäts. Under 2018 har ett arbete påbörjats som syftar till att stärka Norrevos arbetsgivarvarumärke. Norrevo erbjuder friskvårdsbidrag och har påbörjat ett arbete med att engagera hälsoinspiratörer som ett led i att vidareutveckla det hälsofrämjande arbetet inom bolaget.

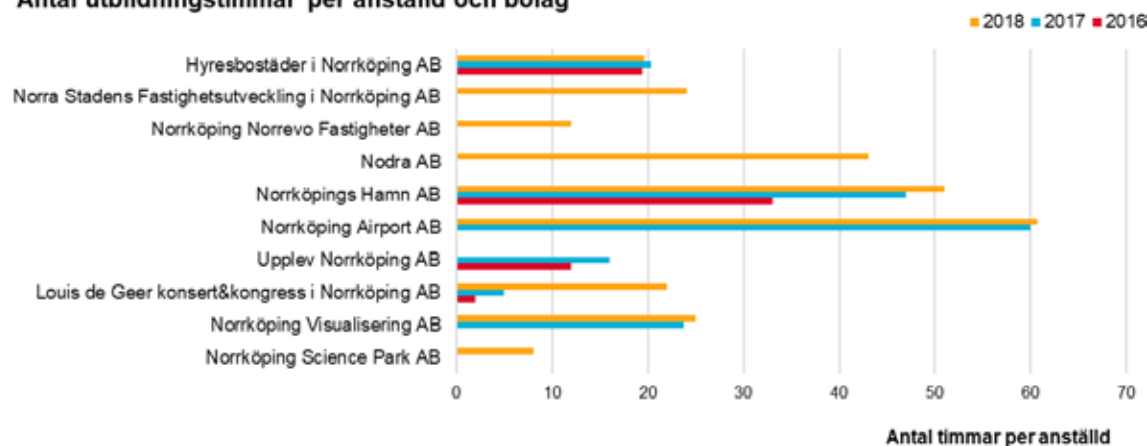
För att skapa ett en ökad trivsel och ett ökat engagemang bland medarbetarna har Norrköping Airport infört ett coachande ledarskap med tydliga roller med tydligt ansvar och befogenheter. Det innebär att delaktighet och initiativ som bidrar till att utveckla flygplatsen främjas.

Antal anställda samt antal anmälda incidenter, totalt bolagskoncernen

Totalt antal anmälda incidenter avseende diskriminering per år för bolagskoncernen 2016, 2017 och 2018. Bolagskoncernen har varit förskonade från anmälda diskriminerings incidenter under 2018. Antalet anställda inom bolagskoncernen fortsätter att öka och var 2018 608 personer.

Antal utbildningstimmar per anställd och bolag

Totalt antal utbildningstimmar per anställd och år för bolagskoncernen 2016, 2017 och 2018. Indikatorn mättes inte tidigare av alla bolag, därför saknas uppgifter från många bolag för 2016 och 2017. Under 2018 följs dock indikatorn upp av samtliga.

Etiskt och socialt ansvar

Att ta etiskt och socialt ansvar handlar bland annat om att ta ansvar för att bolagets inköp av varor är producerade på ett schysst sätt där hänsyn tas till mänskliga rättigheter genom exempelvis undvikande av barnarbete och se till att arbetarna har en lön som de kan försörja sig på. Det handlar också om att ta samhällsansvar och främja integration och motverka utanförskap.

Samtliga dotterbolag som har anställda i bolaget tar ett socialt ansvar i form av att erbjuda personer som står långt ifrån arbetsmarknaden praktikplatser.

Nodra inledde under 2017 ett projekt med att erbjuda praktikplatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Projektet har varit så framgångsrikt och uppskattat, både från praktikanter och bolagets medarbetare, att bolaget under 2018 gjorde projektet permanent. Projektet har bland annat inneburit att några av praktikanterna har gått vidare till annan sysselsättning både internt inom Nodra och externt.

Hyresbostäder tar ett stort socialt ansvar genom att exempelvis erbjuda sommararbete till ungdomar som bor i fastighetsbeståndet, stötta idrottsföreningars barn- och ungdomsverksamhet samt regelbundet arrangera olika event i sina bostadsområden. Under senare år har också Hyresbostäder anammat en ny sponsringsstrategi som syftar till att engagera Norrköpings föreningsliv, kulturinstitutioner och samarbetspartners i Portalens arbete. Denna helt nya form av sponsring har också fått nationell uppmärksamhet och inspirerat till liknade arbete på andra orter i Sverige.

Norrköpings Hamn kommer under kommande år att ha fokus på att öka mångfalden i bolaget. Bolaget har relativt låg personalomsättning men vid rekrytering av behovsanställda

och sommarvikarier har både fler kvinnor samt fler med utländsk bakgrund kommit in i bolaget.

En viktig faktor i utvecklingen av Norrköping som en stark logistikregion är kompetensförsörjning. Representant från Norrköpings Hamn sitter i styrelsen för yrkesutbildningen Logistikprogrammet på Yrkeshögskolan och bidrar därmed till att säkra framtida utbildning och kompetens inom logistikområdet.

Även bolagen inom Upplevelser och event arbetar aktivt med socialt ansvarstagande genom att erbjuda ett brett utbud av aktiviteter, hög tillgänglighet för alla och genom att samverka med föreningslivet för en ökad integration.

När det gäller upphandling av varor, tjänster och entreprenörer så är varje dotterbolag sin egen upphandlande enhet men flertalet av de mindre dotterbolagen genomför inga egna upphandlingar utan avropar från de avtal Upphandlingscenter upphandlat. Norrköpings kommuns Riktlinje för upphandling och inköp följs vid samtliga upphandlingar. Riktlinjen innebär bland annat att kommunen ställer miljö-, klimat- och etiska krav i våra upphandlingar där så är lämpligt. Det innebär också att krav ställs på att leverantören följer ILO's åtta kärnkonventioner (International Labour Organization) om mänskliga rättigheter men även krav på att social hänsyn ska tas där det är relevant, genom att exempelvis anställa en person som står långt ifrån arbetsmarknaden eller har en funktionsnedsättning.

Kommunen har tagit ett politiskt beslut om att till 2020 ska femtio procent av kommunens tjänstepphandlingar innehålla sociala krav. Beslutet följs upp årligen genom enkätundersökningar.

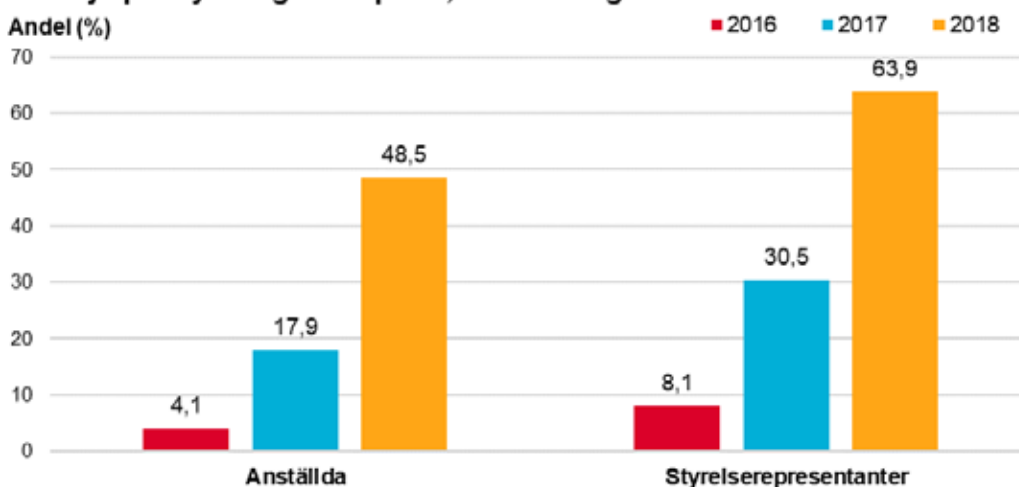

En trovärdig arbetsgivare

Norrköpings kommun ska vara en attraktiv och trovärdig arbetsgivare och säkerställa att det inte uppstår situationer kring mutor, gåvor och korruption. För att undvika dessa situationer har kommunen tagit fram en vägledande riktlinje för hantering av gåvor och andra förmåner samt använder sig av SKL's vägledning för mutor och jäv. Hyresbostäder har tagit fram en egen Policy för mutor och bestickningar i vilken personalen, ledningen och styrelsen regelbundet ska utbildas. Norrköpings Hamn har ett antal policys i bolaget att förhålla sig till, bland annat en representationspolicy, som till exempel

inkluderar hur representation får ske i samband med pågående upphandling samt en lathund för i vilka sammanhang anställda får delta i extern representation och ta emot gåvor. Policyn är under 2018 förankrad i ledningsgrupp och styrelse. Övriga dotterbolag har tidigare saknat rutiner för information till sina anställda och styrelseledamöter kring korruption. Arbetet har dock påbörjats och samtliga medarbetare och styrelseledamöter inom bolagskoncernen ska nu kontinuerligt få information.

Andel som informerats om organisationens riktlinje/policy kring korruption, totalt bolagskoncernen

Total andel anställda respektive styrelserepresentanter i bolagskoncernen som informerats om organisationens riktlinje/policy kring korruption för 2016, 2017 och 2018. Det har skett en klar ökning av informationsinsatser kring korruption, mutor och jäv i bolagskoncernen jämfört med tidigare år. Överlag är informationsinsatserna större i styrelserna än för anställda.

Våra väsentligaste hållbarhetsrisker

Här nedan beskrivs de väsentligaste riskerna för respektive fokusområde samt de åtgärder som genomförs i bolagskoncernen för att minimera riskerna.

Risk	Riskbeskrivning	Potentiell påverkan	Åtgärd för att minimera risken
Energianvändning	Ineffektiv användning av energi. Användande av fossila energikällor som långsiktigt kan minska i tillgång.	Negativ påverkan på miljön och klimatet. Ökade kostnader.	Hanteras genom Norrköpings kommuns Energiplan. Genomförande av beteendepåverkande åtgärder.
Avfallshantering	Norrköpingsbornas konsumtion ökar vilket leder till ökade avfallsmängder. Orena, (felsorterade), fraktioner ger lägre återvinningsgrad.	Negativ påverkan på miljö och klimat. Minskad materialåtervinning.	Hanteras genom Avfallsplanen. Den nya avfallsplanen sätter större fokus på återanvändning och minskad konsumtion. Genomförande av beteendepåverkande åtgärder.
Utbildning	Medarbetare erbjuds inte möjlighet till utveckling eller utbildning.	Negativ påverkan på medarbetares motivation och välbefinnande. Bolagsmål uppnås inte. Försämrat anseende för bolagskoncernen.	Hanteras genom Norrköpings kommuns Riktlinje för personalpolitik, KS 2016/0940 020. Utvecklings- och utbildningsmöjligheter på arbetsplatsen.
Hälsa och säkerhet	Bristande säkerhet kan orsaka olyckor och ohälsa på arbetsplatsen. Kan leda till psykisk ohälsa och sjukskrivningar. Bristande engagemang och motivation kan leda till ohälsa och sjukskrivningar.	Ohälsa, sjukfrånvaro och produktionsbortfall. Kan leda till vitesförelägganden och sanktionsavgifter från arbetsmiljöverket	Lokala rutiner och riktlinjer för hur arbetet utförs på ett säkert sätt. Se till så att rutiner och riktlinjer är kända och tillämpas. Hälsöfrämjande åtgärder på arbetsplatsen.
Diskriminering	Diskriminering, trakasserier eller mobbing av medarbetare.	Negativ inverkan på medarbetares hälsa och välbefinnande. Legala konsekvenser. Dåligt anseende för bolagskoncernen.	Hanteras genom Norrköpings kommuns värdegrund, Riktlinje för personalpolitik och Plan för lika rättigheter och möjligheter. Alla arbetsgivare ska ha en rutin för hur kränkande särbehandling och diskriminering ska hanteras.
Korruption	Mottagande av en muta, gåva eller en belöning.	Dåligt anseende för bolagskoncernen. Legala konsekvenser.	Hanteras genom Riktlinje för mutor och förmåner, Vägledning om mutor och jäv och genom Policy för mutor och bestickning.
Mänskliga rättigheter	Bristande kontroll av arbetsförhållanden och mänskliga rättigheter i leverantörskedjan.	Negativ påverkan på leverantörers anställda. Dåligt anseende för bolagskoncernen.	Kravställande av sociala och etiska krav i upphandlingar. Information om kommunens Riktlinje för upphandling och inköp.

Uppföljning av kommunens övergripande mål 2015-2018

Den 26 januari 2015 tog kommunfullmäktige beslut om 3 målområden och 21 övergripande mål för verksamheten. De övergripande målen uttrycker de politiska prioriteringarna för mandatperioden.

I detta avsnitt redovisas måluppfyllelsen från respektive dotterbolag i Norrköping Rådhus AB-koncernen. När det gäller Mål 18 nedan, som rör hur Norrköpings kommun ska bidra till den gröna omställningen, redovisas måluppfyllelsen inom ramen för hållbarhetsredovisningen, se därför de sidor som utgör hållbarhetsredovisningen i denna skrift.

Mål #	Beskrivning av mål
Mål 1	Utbildningsnivån ska höjas, fler Norrköpingsbor ska ha ett arbete och arbetslösheten ska minska.
Mål 2	Norrköpings kommun ska ha ett positivt näringslivsklimat där man underlättar att starta, utveckla och etablera företag.
Mål 3	Det ska i alla lägen vara både snabbt och enkelt för människor och företag att ta och få kontakt med bolaget.
Mål 6	Bolaget ska stärka Norrköping som boende- och besöksort genom ett utvecklat samarbete i regionen och med övriga grannkommuner samt andra aktörer.
Mål 7	Kommunens kultur- och fritidsaktiviteter ska ge våra invånare, turister och andra besökare upplevelser av högsta kvalitet. Därför ska Norrköping vara regionens kulturhuvudstad och Sveriges musikhuvudstad.
Mål 8	Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare.
Mål 13	Bolaget ska arbeta med jämlikhet och jämställdhet genom att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i samhällslivet oberoende av kön, förutsättningar och bakgrund.
Mål 15	Tillgängligheten ska öka för de personer eller familjer som är i behov av stöd.
Mål 16	Bolaget ska aktivt arbeta med tillgängliga och trygga utomhusmiljöer.
Mål 18	Norrköpings kommun ska bidra till den gröna omställningen genom att vara energisnål, öka det förnybara samt minska utsläpp i olika former.
Mål 19	Bolaget ska arbeta aktivt för att klimatanpassa kommunen.
Mål 21	All mat som serveras ska i så stor utsträckning som möjligt vara närproducerad och ekologisk

Årets resultat Föregående års siffror

Hyresbostäder i Norrköping AB

Mål 3 Det ska i alla lägen vara både snabbt och enkelt för människor och företag att ta och få kontakt med bolaget.

Kundnöjdhetsindex (1-100)	89,8	89
----------------------------------	------	----

Mål 8 Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare

Medarbetarindex (1-5)	4,1	4,1	Mäts vartannat år, utfall avser år 2017
------------------------------	-----	-----	---

Mål 13 Bolaget ska arbeta med jämlikhet och jämställdhet genom att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i samhällslivet oberoende av kön, förutsättningar och bakgrund.

Andel män i styrelsen (%)	80	83,30
----------------------------------	----	-------

Andel kvinnor i styrelsen (%)	20	16,70
--------------------------------------	----	-------

Andel män i verksamheten (%)	66	64
-------------------------------------	----	----

Andel kvinnor i verksamheten (%)	34	36
---	----	----

Antal praktikanställda, feriejobb, sommarjobb	126	120
--	-----	-----

Mål 15 Tillgängligheten ska öka för de personer eller familjer som är i behov av stöd

Antal bostäder för personer eller familjer som är i behov av stöd (%)	100	100	Under 2018 har Hyresbostäder kunnat tillmötesgå bostadssamordningens önskemål till 100%.
--	-----	-----	--

Mål 16 Bolaget ska aktivt arbeta med tillgängliga och trygga utomhusmiljöer

Under 2018 har flera projekt genomförts av mindre eller större karaktär i avsikt att främja tillgängliga och trygga utomhusmiljöer. Arbetet sker löpande i förvaltningen av våra bostadsområden men vi har även aktiviteter och åtgärder av mer omfattande karaktär och/eller som är riktade till specifika bostadsområden. Det löpande arbetet består bl.a. i att förädla utomhusmiljöerna på ett sätt som främjar både tillgänglighet och trygghet. Det handlar om att byta belysning på gårdar, i valv och på gångvägar (från äldre modeller till led), och att beskära eller ta ned växtlighet som skymmer siktlinjer och där man kan "gömma sig". Det handlar om att rensa upp och fräscha till utemiljöerna genom att t.ex. byta/måla plank, lekplatser och staket för att få en välkomnande och öppna miljö som inbjuder till att människor vill och kan vistas där. Närvaro och aktivitet där vuxna finns skapar trygghet.

I alla våra områden sker höst och vår någon typ av gårdsträffar med marknader, uppträdanden, korvgrillning eller liknande, i avsikt att skapa möten, dialog och möjlighet att lära känna sin granne lite bättre, även det i syfte att främja upplevelsen av trygghet. I Ljura har vi under 2018 utökat den befintliga stadsodlingen ("Magnolia") med en fruktträdgård. Odlingsverksamheten har som avsikt att skapa engagemang, delaktighet och dialog mellan hyresgäster och på så sätt i förlängningen även bidra till trygghetskänslan.

Under 2018 har vårt brottsförebyggande arbete till stor del handlat om samverkan med Polis och Kommunen; främst från socialtjänsten och skett inom ramen för vårt gemensamma arbete inom EST (Effektiv Samverkan för Trygghet). Under året har en gemensam lägesbild över brott, kriminalitet och otrygghet i Klockaretorpet, Marielund och Hageby tagits fram med en efterföljande orsaksanalys dvs vilka orsaker som skapar brott, kriminalitet och otrygghet i stadsdelen. Utifrån detta har sedan en handlingsplan tagits fram som löper på ett år. Under 2019 kommer vi arbeta vidare med lägesbild, orsaksanalys och handlingsplan i samtliga utsatta och riskområden i Norrköping; Klockaretorpet, Hageby, Ringdansen och Marielund. Vi samarbetar löpande med BRÅ (Brottsförebyggande Rådet) kring dessa frågor.

På olika sätt samverkar vi med andra aktörer i våra områden för att skapa aktivitet, delaktighet, sysselsättning och uppmuntra till engagemang. Sammantaget bidrar detta till liv och rörelse, ökat ansvar och därmed trygghet till områdena på olika sätt. Nytt under 2018 har varit etableringen av Föreningarnas hus i Klockaretorpet som därmed blir ytterligare en del i klustret "trygghetsåtgärder, möten och samverkan" i Klockaretorpet. Andra exempel på samarbeten i samma anda är Portalen i Hageby och Portalen i Ringdansen, Idrottens Hus och Fritidsbanken i Klockaretorpet, Låxhjälp (Borgsmo, Marielund, Hageby), Myggnätet (hållbarhetsnätverk för barn), sponsring med krav på sociala åtaganden, Sommarklubben (idrottsläger för barn/ungdomar) mm

Nodra AB

Mål 3 Det ska i alla lägen vara både snabbt och enkelt för människor och företag att ta och få kontakt med bolaget.

Kundnöjdhetsindex (VA) (1-100)	92,0	92,0	(avser 2017)
---------------------------------------	------	------	--------------

Kundnöjdhetsindex (Avfall) (1-100)	81,0	81,0	(avser 2017)
---	------	------	--------------

Mål 8 Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare

Medarbetarindex (1-180)	133,0	122,0
--------------------------------	-------	-------

Mål 13 Bolaget ska arbeta med jämlikhet och jämställdhet genom att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i samhällslivet oberoende av kön, förutsättningar och bakgrund.

Andel män i styrelsen (%)	80,00	87,50
----------------------------------	-------	-------

Andel kvinnor i styrelsen (%)	20,00	12,50
--------------------------------------	-------	-------

Andel män i verksamheten (%)	58,00	57,00
-------------------------------------	-------	-------

Andel kvinnor i verksamheten (%)	42,00	43,00
---	-------	-------

Antal praktikanställda, feriejobb, sommarjobb	13	18
--	----	----

Mål 19 Bolaget ska arbeta aktivt för att klimatanpassa kommunen

Ombyggnation av processteg vid reningsverket för att minska slip av lustgas/metangas. Optimera pumpstorlekar för att minska slitage och optimal energianvändning.

Norra Staden Fastighetsutveckling i Norrköping AB

Mål 8 Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare

Medarbetarindex	Bolaget har endast en anställd för närvarande.
------------------------	-----	-----	--

Mål 13 Bolaget ska arbeta med jämlikhet och jämställdhet genom att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i samhällslivet oberoende av kön, förutsättningar och bakgrund.

Andel män i styrelsen (%)	80,00	75,00
----------------------------------	-------	-------

Andel kvinnor i styrelsen (%)	20,00	25,00
--------------------------------------	-------	-------

Andel män i verksamheten (%)	0,00	50,00
-------------------------------------	------	-------

Andel kvinnor i verksamheten (%)	100,00	50,00
---	--------	-------

Antal praktikanställda, feriejobb, sommarjobb	0	0
--	---	---

Norrköping Airport AB

Mål 3 Det ska i alla lägen vara både snabbt och enkelt för människor och företag att ta och få kontakt med bolaget.

Kundnöjdhetsindex (1-100)	86,0	...
----------------------------------	------	-----

Mål 8 Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare

Medarbetarindex (eller liknande)	Undersökning genomförd under 2018, index för total saknas
---	-----	-----	---

Mål 13 Bolaget ska arbeta med jämlikhet och jämställdhet genom att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i samhällslivet oberoende av kön, förutsättningar och bakgrund.

Andel män i styrelsen (%)	50,00	50,00
----------------------------------	-------	-------

Andel kvinnor i styrelsen (%)	50,00	50,00
--------------------------------------	-------	-------

Andel män i verksamheten (%)	72,00	72,00
-------------------------------------	-------	-------

Andel kvinnor i verksamheten (%)	28,00	28,00
---	-------	-------

Antal praktikanställda, feriejobb, sommarjobb	30	4
--	----	---

Norrköpings Hamn AB

Mål 2 Norrköpings kommun ska ha ett positivt näringslivsklimat där man underlättar att starta, utveckla och etablera företag.

I bolagets ägardirektiv och uppdrag ingår att arbeta för att utveckla staden och regionen som ett transport- och logistikcentrum. Under 2018 har det tagit sig flera uttryck, främst som en av aktörerna i arbetet att utveckla projektet Logistikkluster Östergötland. Vidare arbetar företaget tillsammans med kommunens Näringslivsavdelning utifrån en gemensam årsplanering.

Mål 3 Det ska i alla lägen vara både snabbt och enkelt för människor och företag att ta och få kontakt med bolaget.

Kundnöjdhetsindex (1-100)	65,00	65,00	Avser år 2016
----------------------------------	-------	-------	---------------

Mål 8 Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare

Medarbetarindex (1-100)	56,00	50,00
--------------------------------	-------	-------

Mål 13 Bolaget ska arbeta med jämlikhet och jämställdhet genom att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i samhällslivet oberoende av kön, förutsättningar och bakgrund.

Andel män i styrelsen (%)	80,00	87,50
----------------------------------	-------	-------

Andel kvinnor i styrelsen (%)	20,00	12,50
--------------------------------------	-------	-------

Andel män i verksamheten (%)	92,00	90,50
-------------------------------------	-------	-------

Andel kvinnor i verksamheten (%)	8,00	9,50
---	------	------

Antal praktikanställda, feriejobb, sommarjobb	26	5
--	----	---

Norrköping Parkering AB

Mål 13 Bolaget ska arbeta med jämlikhet och jämställdhet genom att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i samhällslivet oberoende av kön, förutsättningar och bakgrund.

Andel män i styrelsen (%)	66,00	75,00
----------------------------------	-------	-------

Andel kvinnor i styrelsen (%)	33,00	25,00
--------------------------------------	-------	-------

Andel män i verksamheten (%)	Bolaget saknar egen personal
-------------------------------------	-----	-----	------------------------------

Andel kvinnor i verksamheten (%)	Bolaget saknar egen personal
---	-----	-----	------------------------------

Antal praktikanställda, feriejobb, sommarjobb	Bolaget saknar egen personal
--	-----	-----	------------------------------

Mål 16 Bolaget ska aktivt arbeta med tillgängliga och trygga utomhusmiljöer

Bolagets två parkeringsanläggningar är nya och tillgodoser alla högt ställda krav på tillgänglighet samt trygga yttre miljöer

Norrköping Spårvägar AB

Mål 13 Bolaget ska arbeta med jämlikhet och jämställdhet genom att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i samhällslivet oberoende av kön, förutsättningar och bakgrund.

Andel män i styrelsen (%)	50,00	75,00
----------------------------------	-------	-------

Andel kvinnor i styrelsen (%)	50,00	25,00
--------------------------------------	-------	-------

Andel män i verksamheten (%)	Bolaget saknar egen personal
-------------------------------------	-----	-----	------------------------------

Andel kvinnor i verksamheten (%)	Bolaget saknar egen personal
---	-----	-----	------------------------------

Antal praktikanställda, feriejobb, sommarjobb	Bolaget saknar egen personal
--	-----	-----	------------------------------

Norrköping Norrevo Fastigheter AB

Mål 3 Det ska i alla lägen vara både snabbt och enkelt för människor och företag att ta och få kontakt med bolaget.

Kundnöjdhetsindex (1-100)	54,00	54,00	Avser 2017
----------------------------------	-------	-------	------------

Mål 8 Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare

Medarbetarindex (1-5)	3,8	3,8	Avser 2016
------------------------------	-----	-----	------------

Mål 13 Bolaget ska arbeta med jämlikhet och jämställdhet genom att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i samhällslivet oberoende av kön, förutsättningar och bakgrund.

Andel män i styrelsen (%)	40,00	37,00
----------------------------------	-------	-------

Andel kvinnor i styrelsen (%)	60,00	63,00
--------------------------------------	-------	-------

Andel män i verksamheten (%)	57,00	57,00
-------------------------------------	-------	-------

Andel kvinnor i verksamheten (%)	43,00	43,00
---	-------	-------

Antal praktikanställda, feriejobb, sommarjobb	5	5
--	---	---

Upplev Norrköping AB

Mål 3 Det ska i alla lägen vara både snabbt och enkelt för människor och företag att ta och få kontakt med bolaget.

Kundnöjdhetsindex	Index för totalen saknas
--------------------------	-----	-----	--------------------------

Mål 6 Bolaget ska stärka Norrköping som boende- och besöksort genom ett utvecklat samarbete i regionen och med övriga grannkommuner samt andra aktörer.

Bolaget ska stärka Norrköping som boende- och besöksort genom ett utvecklat samarbete i regionen och med övriga grannkommuner samt andra aktörer. Upplev Norrköping ingår i många olika nätverk och samarbeten. Vi samarbetar med övriga kommuner i länet inom ramen för Visit Östergötland. Vi ingår även i ett samarbete med kommunerna längs Göta kanal, där både kommuner i Östergötland och Västergötland samarbetar för att marknadsföra ett av våra starkaste internationella varumärken: Göta kanal. Tillsammans med Söderköpings och Valdemarsviks kommuner marknadsför vi Östgötaskärgården. Linköping och Norrköping har flera samarbeten, bl a jobbar vi tillsammans på den internationella marknaden. I dagsläget är Tyskland och Holland prioriterade marknader. Bolaget har även ett starkt samarbete med kommunerna längs E4:an, från Linköping till Södertälje. Tillsammans med Finspång, Åtvidaberg och Motala arbetar vi för att synliggöra vårt gemensamma industriarv, ett relativt nystartat projekt.

Mål 7 Kommunens kultur- och fritidsaktiviteter ska ge våra invånare, turister och andra besökare upplevelser av högsta kvalitet. Därför ska Norrköping vara regionens kulturhuvudstad och Sveriges musikhuvudstad.

Antal besökare	500 000	500 000
-----------------------	---------	---------

Antal evenemang	15	11
------------------------	----	----

Bolaget arbetar med Näringslivskontoret, Kultur- och Fritid samt Kommunikationskontoret för att få ett brett utbud av evenemang.

Mål 8 Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare

Medarbetarindex (1-6)	4,7	4,7
------------------------------	-----	-----

Mål 13 Bolaget ska arbeta med jämlikhet och jämställdhet genom att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i samhällslivet oberoende av kön, förutsättningar och bakgrund.

Andel män i styrelsen (%)	50,00	50,00
----------------------------------	-------	-------

Andel kvinnor i styrelsen (%)	50,00	50,00
--------------------------------------	-------	-------

Andel män i verksamheten (%)	23,00	29,00
-------------------------------------	-------	-------

Andel kvinnor i verksamheten (%)	76,00	71,00
---	-------	-------

Antal praktikanställda, feriejobb, sommarjobb	42	11
--	----	----

Norrköping Science Park AB

Mål 2 Norrköpings kommun ska ha ett positivt näringslivsklimat där man underlättar att starta, utveckla och etablera företag.

Bolaget stödjer och inspirerar företag genom att arrangera nyföretagarprogram, workshops, utbildningar med mera. Under 2018 fortsätter Start Up-utbildningen med över 100 anmälda. En ny tjänst på vår webbsida har inrättats där de anslutna företagen har möjlighet att annonsera lediga tjänster - ett mycket uppskattat inslag då företagen växer och bristen på kvalificerad kompetens är mycket påtaglig och utgör ett tillväxthinder. Under 2018 har Norrköping Science Park varit verksam inom sju olika initiativ och projekt som delfinansierats genom Vinnova, Tillväxtverket, Energimyndigheten och Region Östergötland. Techkluster, för att skapa mötesplatser, och Talangrapporten 2019, med målet att locka kompetens till Norrköping, är några exempel. Under 2018 inleddes samarbete med Norrköping Science Park Mjärdevi och Näringsliv och Tillväxt i Linköping för att få flera stora bolag till regionen.

Mål 3 Det ska i alla lägen vara både snabbt och enkelt för människor och företag att ta och få kontakt med bolaget.

Kundnöjdhetsindex Index saknas

Mål 8 Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare

Medarbetarindex Index saknas

Mål 13 Bolaget ska arbeta med jämlikhet och jämställdhet genom att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i samhällslivet oberoende av kön, förutsättningar och bakgrund.

Andel män i styrelsen (%)	60,00	60,00
Andel kvinnor i styrelsen (%)	40,00	40,00
Andel män i verksamheten (%)	57,00	...
Andel kvinnor i verksamheten (%)	43,00	...
Antal praktikanställda, feriejobb, sommarjobb	0	0

Louis De Geer Konsert & Kongress i Norrköping AB

Mål 3 Det ska i alla lägen vara både snabbt och enkelt för människor och företag att ta och få kontakt med bolaget.

Kundnöjdhetsindex (1-10) 9,5 9,7

Mål 7 Kommunens kultur- och fritidsaktiviteter ska ge våra invånare, turister och andra besökare upplevelser av högsta kvalitet. Därför ska Norrköping vara regionens kulturhuvudstad och Sveriges musikhuvudstad.

Antal besökare	85 331	86 785
Antal evenemang	496	489

Samarbetar med Kultur och fritid för att utveckla besöksnäringen i utbudet av publika arrangemang.

Mål 8 Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare

Medarbetarindex (1-6) 4,9 5,3

Mål 13 Bolaget ska arbeta med jämlikhet och jämställdhet genom att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i samhällslivet oberoende av kön, förutsättningar och bakgrund.

Andel män i styrelsen (%)	62,50	62,00
Andel kvinnor i styrelsen (%)	37,50	38,00
Andel män i verksamheten (%)	44,60	41,00
Andel kvinnor i verksamheten (%)	55,40	59,00
Antal praktikanställda, feriejobb, sommarjobb	1	0

Mål 21 All mat som serveras ska i så stor utsträckning som möjligt vara närproducerad och ekologisk

Andel ekologisk mat (%)	7,20	13,50
Andel närproducerad mat (%)

*Andel närproducerad mat börjar mätas i januari 2019

Norrköping Visualisering AB

Mål 1 Utbildningsnivån ska höjas, fler Norrköpingsbor ska ha ett arbete och arbetslösheten ska minska

Skolelever som tas emot	8 339	10 500
Antal besökare	90 596	98 587

Mål 3 Det ska i alla lägen vara både snabbt och enkelt för människor och företag att ta och få kontakt med bolaget.

Kundnöjdhetsindex (1-5)	4,8	...
--------------------------------	-----	-----

Mål 7 Kommunens kultur- och fritidsaktiviteter ska ge våra invånare, turister och andra besökare upplevelser av högsta kvalitet. Därför ska Norrköping vara regionens kulturhuvudstad och Sveriges musikhuvudstad.

Antal besökare	90 596	98 587
Antal evenemang	69	408

Norrköping Visualisering AB samarbetar med Cnema, Upplev Norrköping, Louis De Geer Konsert & Kongress, East Sweden Convention Bureau, mfl för ökad attraktivitet och synlighet för staden som besöksmål. Samarbete med Hyresbostäder och portalen. Samarbete med Norrköping Science Park i näringslivsfrågor och startups. Samarbete även med projektet Musikhuvudstaden Norrköping.

Mål 8 Bolaget ska vara en attraktiv arbetsgivare

Medarbetarindex	Index för totalen saknas
------------------------	-----	-----	--------------------------

Mål 13 Bolaget ska arbeta med jämlikhet och jämställdhet genom att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i samhällslivet oberoende av kön, förutsättningar och bakgrund.

Andel män i styrelsen (%)	50,00	50,00
Andel kvinnor i styrelsen (%)	50,00	50,00
Andel män i verksamheten (%)	33,30	35,00
Andel kvinnor i verksamheten (%)	66,70	65,00
Antal praktikanställda, feriejobb, sommarjobb	12	20

Mål 21 All mat som serveras ska i så stor utsträckning som möjligt vara närproducerad och ekologisk

Andel ekologisk mat (%)	KRAV-certifierad restaurang 2017.
Andel närproducerad mat (%)	Utfall för andel ekologisk samt närproducerad mat saknas.

Resultatindikatorer

Energianvändning i kWh, totalt

	2016			2017			2018		
	Total energianv. (el) kWh	Total energianv. (värme)	Total energianv. (kWh)	Total energianv. (el) kWh	Total energianv. (värme)	Total energianv. (kWh)	Total energianv. (el) kWh	Total energianv. (värme)	Total energianv. (kWh)
Hysesbostäder i Norrköping AB	17620000	109302000	126922000	16839000	1102940000	127133000	16018742	102959320	118976062
Norrköping Norrevo Fastigheter AB	69751391	86735414	156486800	71020693	86579067	157599760	72803006	93225593	166028599
Norra Stadens Fastighetsutveckling	9117	299573	308690	9020	339501	348521	612162	4875357	5487519
Norrköping Airport AB	2338751	2247159			2340941
Nodra AB	13535734	13532994			14269481
Norrköpings hamn AB			10925052			11953452			12232080

Energianvändning i kWh per kvadratmeter

	Energianv kWh/m ² (el)			Energianv kWh/m ² (värme)		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Norrevo - Kommunala verksamhetslokaler	61,8	60,28	61	125,7	122,7	115
Norrevo fastigheter (BRA)	123,5	118,3	107	160,4	161,3	146
Hysesbostäder (Atemp)	18,37	17,6	17,2	113,97	115,1	109,9

Energianvändning i kWh per passagerare, Norrköping Airport AB

	2016	2017	2018
Energianv. per passagerare (kWh)	23,48	21,56	19,5
Antal passagerare	100 000	105 000	117 891

Energianvändning i kWh per hanterat ton gods, Norrköpings Hamn AB

	2016	2017	2018
Energianv. per passagerare (kWh)	6,7	7,1	6,1
Antal passagerare	1 619 469	1 706 582	2 003 369

Energianvändning i kWh per kubikmeter vatten, Nodra AB

	2016	2017	2018
Producerat dricksvatten	0,289	0,298	0,268
Renat avloppsvatten	0,767	0,709	0,511
Producerat dricksvatten	13887453	13369693	13428702
Renat avloppsvatten	14970517	17707986	17190878

Andel förnybar energi i procent

	2016			2017			2018		
	El	Värme	Totalt	El	Värme	Totalt	El	Värme	Totalt
Hysesbostäder i Norrköping AB	100	60	65,6	100	60	65,3	100	60	60
Norrköping Norrevo Fastigheter AB	100	58,1	75,9	100	58,6	76,7	100		75,8
Norra Stadens Fastighetsutveckling	100	58,1	59,3	100	58,1	59,2	100		64,46
Norrköping Airport AB	57	57	...		57
Nodra AB	14	15	93		
Norrköpings hamn AB	100	100	100		

Med förnybar energi avses energi från förnybara energikällor som solenergi, vind- och vattenkraft och biobränsle. Fjärrvärme räknas till 60% som förnybart.

Utbildningstimmar per anställd

	2016	2017	2018
Norrköping Science Park AB	0		8
Norrköping Visualisering AB		23,79	25
Louis De Geer konsert & kongress	2	5	22
Upplev Norrköping AB	12	16	0
Norrköping Airport AB		60	60,7
Norrköping Hamn AB	33	47	51
Nodra AB			43
Norrköping Norrevo Fastigheter AB			12
Norra Stadens Fastighetsutveckling			24
Hysesbostäder i Norrköping AB	19,4	20,3	19,6

Andel anställda respektive styrelserepresentanter som fått information om organisationens riktlinje/policy kring korruption, i procent

	2016		2017		2018	
	Andel anställda	Andel styrelse	Andel anställda	Andel styrelse	Andel Anställda	Andel styrelse
Hysesbostäder i Norrköping AB	0	0	0	100	100	80
Norra Stadens Fastighetsutveckling AB	0	0	0	0	100	100
Norrköping Norrevo Fastigheter AB	0	0	100	0	100	100
Nodra AB	0	0	0	0	0	0
Norrköpings Hamn AB	0	0	0	0	0	100
Norrköping Airport AB	0	0	100	100	100	100
Norrköping spårvägar AB	saknar anställda	0	saknar anställda	100	saknar anställda	100
Norrköping Parkering AB	saknar anställda	0	saknar anställda	0	saknar anställda	100
Upplev Norrköping AB	0	0	0	0	0	0
Louis de Geer konsert & kongress AB	100	100	100	100	0	0
Norrköping Visualisering AB	0	0	0	0	100	100
Norrköping Science Park AB	0	0	0	0	0	0
Totalt	4,1	8,1	17,9	30,5	48,5	63,9

Vision 2035

FRAMTIDSTRO I ETT FÄRGSTARKT NORRKÖPING

År 2035 är Norrköping en av landets främsta miljökommuner med 175 000 invånare. Här har alla barn och ungdomar framtidstro. I en innovativ miljö stimuleras entreprenörskap och näringsliv som med bredd och spets attraherar talanger och studenter. Helt enkelt ett näringsliv och universitet i toppklass.

Här skapar vi livskvalitet genom upplevelser och stolta miljöer. Vi är en ledande kulturstad och Sveriges musikhuvudstad.

Med respekt för stadens själ och med mod och kreativitet skapar vi vårt färgstarka Norrköping tillsammans.

NORRKÖPING RÅDHUS AB

Adress: Rådhuset, 601 81 Norrköping

E-post: radhus.ab@norrkoping.se
www.norrkoping.se

